

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN

67

KHÍ đừng hung hăng, TÂM đừng hẹp
hòi, TÀI đừng bộc lộ.

LỮ KHÔN

CHƯƠNG TRÌNH SINH HOẠT hàng tuần tại tòa soạn Thiếu Nhi (Từ 8g đến 10g ngày chủ nhật 3-12-1972)

- Văn nghệ :
— Về với mẹ cha.
- Trò chơi :
— Đặt câu.
- Học tập :
— Mật mã về số.

Ngoài ra các bạn tới tham dự có bài hát và trò chơi khác xin trao cho ban sinh hoạt để sắp vào chương trình sinh hoạt tuần tới — Từ 10g đến 12g. Ban ĐHTU sẽ họp phiên họp thường lệ hàng tháng. Yêu cầu các ủy viên đi họp đầy đủ.

TIỂU BAN SINH HOẠT

TRẢ LỜI ĐỒ VUI CÓ THƯỞNG TRONG THIẾU NHI SỐ 65

C phải trả cho A 7d và trả cho B 1d.

Sau đây là danh sách 10 em gửi về sớm nhất, trình bày rõ ràng nhất, mỗi em được tặng 1 số Thiếu Nhi 68.

- 1) Phan đức Hùng, 38 Kỳ Đồng DC CT, SG.
- 2) Lê Lễ, 218 Hồ tấn Đức Bấy Hiền Gia Định.
- 3) Phùng tiến Dũng, 468/42B Ng. tri Phương, Saigon 10.
- 4) Bùi đức Hân, 235 Nguyễn Huệ Phú Nhuận GD.
- 5) Đặng anh Tuấn, 16/82 Kỳ Đồng SG 3.
- 6) Phạm ngọc Sơn, 5A Ng. Trường Tộ Cần Thơ.
- 7) Lê văn Hảo Nha Trang.
- 8) Nguyễn chánh Ngôn, 72 Nguyễn Huỳnh Đức Cần Thơ.
- 9) Phạm hoài Nhân Ty điền địa Long Khánh.
- 10) Nguyễn ngọc Long (Đúly Ng. xuân Ngọc, Đoàn tiếp liệu KBC 4652).

Bài nhận được từ ngày 13-11-72 đến ngày 25-11-72 của các em:

Thiên Nam, Việt Tường, Hoàng trần Minh Thanh, Thổ ty Hoa, Quỳnh Anh, Trần cảnh Đức, Đại Dương, Hoàng Thạch, Thái Duy, Hoài Phương, Võ ngọc Diệp, Lê tri Kỷ, Huỳnh Khánh, Lê ngọc Cần, Tigôn Tráng, Phạm vi Trần, Thanh Trần, Nguyễn lê Uyên Phương, U3, Sò Biển, Nguyễn huỳnh Minh Ái, Uyên thủy Phương Thủy, Phan Bá, Phạm Liều, Thái Sơn, Thúy Vân, Lê thị Ngọc Đào, Hương Dương, Võ hồng Nam, Vũ thủy Sao Băng, Phạm Minh, Việt Tuấn, Lý kiến Thành, Trần mai

Hoạt, LVP, Mây Buồn, Quốc Việt, Đăng Khoa, Thanh Nguyên, Nguyễn minh Quang, TVC, Đinh đức Cư, Minh Thúy, Thảo Bằng, Uyên Vũ, Đặng văn Quân, Trương công Ngô, Ưu Thảo, Như những Bông Trinh, Bích Huyền, Nguyễn vĩnh Phúc, Đỗ minh Hoàng, Châu quang Tường, Nguyễn thị Vi Quế, Thiếu sơn Trung, Đoàn đức Tiên, Tê bình Phương, Bạc Hà, Trần văn Thành, Phạm Sâm, Tuổi đá Buồn, Vũ văn Chương, Khánh Thuyền, Thụy anh Vũ, Sa mạc Long, Hồ thanh Sơn, Hoàng nọc Hùng, Nguyễn trường Anh, Lương văn Hòa, Hồ Di, Long Giai, Huỳnh long Giang, Thanh Hùng, Đỗ thị Ngọc Bích, Tạ quang Tuyền, Linh Di, Văn Khen, Long Hương, PT Nhân Lê ngọc Trường, Viễn Du, En Qy, Lê thị Kim Thu, Thiên bất Hủ, Nguyễn thị Chiêu Thu, Xa Hiền, Thạch Duy, Nguyễn thủy Nhơn, Thương Trang, Nguyễn Vũ, Tuổi Đại, Tê hát Nguyệt Thi, Nguyễn hoàng Giang, Thơ Thơ, Đoàn đức Tiên, Thanh Long, Trúc Linh, Hoàng Diệp, Lê hanh Bình, Phan huy Thông, Thái Sơn, hanh Kiên, Nguyễn quang Lộc, Tiến Đạt, Lâm Vũ, T.V.C, Tiến Côm, Tê hát Nguyệt Thi, Thời Duy, Nguyễn văn Nghiệp, Hoàng hải Hùng, Nguyễn Phương, Suy Tư, Kim Yến, Long Hương, Đặng Vương, Chi, Huỳnh tấn Hậu, Tiến Sĩ, iến Linh, Nhật hoài Anh, Thường Nga, Thế Linh, Vành Khuyên, Nguyệt Sang, Tráng cửu Long, Uyên Vũ, Tuổi Đại.

BÀI DỰ THI SÁNG TÁC (tt)

334, Một mùa khó quên, Mông Du — 335, Dòng sông kỷ niệm, Trương thị Sen — 336, Tuổi thơ thời học trò, Phạm Liên — 33, Kỷ niệm của tôi, Hoàng hải Hùng — 38, Thoáng nhớ, Hoàng văn Hiền — 339, Ngây thơ, Thiếu sơn Trung.

DỰ THI THƠ

1, Tuổi đá buồn, Bê Bê — 2, Kỷ niệm bốn mùa, Nguyễn hoàng Giang — 3, Ở đó, Thơ Thơ — 4, Xa rời quê cũ, Thơ Thơ — 5, Hoa học trò, Ráng Chiều — 6, Ngày qua, Diệp Thủy — 7, Nhớ vườn hoa cũ buổi xuân sang, Diệp Thủy — 8, Học sinh, Thảo Côm — 9, Thầy tôi, Thảo Côm — 10, Biển học sinh, Thảo Côm — 11, Những dấu kỷ, Đặng văn Dũng — 12, Ngày tựu trường và những kỷ niệm, NTĐ — 13, Cha tôi, Thăng Nộm — 14, Tuổi học trò qua bốn mùa, Trần chấn Trí — 15, Ngày còn be bé, Trần chấn Trí — 6, Bạn em, Trần chấn Trí — 17, Thầy mới, Trần chấn Trí — 18, 1hi, 1hương ngọc Hải — 19, Tôi yêu, Hoa Hồng Trong Nắng — 20, Vịnh cảnh bông huệ, Đào thị Mỹ Hiệp — 21,

Chia tay, Đào văn Trương — 22, Thi sĩ số xui, Đào văn Trương — 23, Nha mẹ tôi, Đào văn Trương — 24, Vì sao của Bé, Hoài vũ Đan Phương — 25, Giòng sông quê tôi, Hoài vũ Đan Phương — 26, Hương thu, Hoài vũ Đan Phương — 27, Ngày tựu trường năm rồi, Quế em — 28, Tại bờ đó, Quế em —

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Em Bích Thủy, Cần Thơ : Bài gửi về chỉ cần hai điều kiện là hay và lành mạnh, hợp với tôn chỉ của Thiếu Nhi là được đăng liền em ạ. Chị mong gặp em lắm đó nhé.

Em Kim Danh, Saigon : Ca Dao là em của chị em ạ. Em nên dành thì giờ học hành nhiều hơn, nhất là tập viết cho chữ đều đặn đẹp để. Đừng làm những việc vô ích. Tuổi em chỉ nên lưu ý đến những gì liên quan tới vấn đề trí dục, đức dục. Lời thẳng chối tai nhưng cần thiết, mong em đừng giận.

Em Dương thị Nga, Saigon : Em nên vẽ bằng bút có ngòi nhỏ nét trên giấy mỏng không kẻ ô. Chữ em cần tập viết thêm một chút nữa thôi. Em yêu đời, đáng quí lắm em ạ.

Em Phan thanh Nguyễn, Cần Thơ : Nếu có món nào tốn ít tiền mà ngon thì gửi về mục TNBBH với nhé. Chị mong lắm đó em.

Em Thanh Trần, Biên Hòa : Niên trưởng gia đình Thiếu Nhi đã 72 tuổi, cụ thông suốt cả 36 trang báo Thiếu Nhi mỗi kỳ. Em đừng mắc cỡ muốn khóc. Chính những em không đọc Thiếu Nhi mà đọc sách báo nhầm nhai mới đáng khóc vì tiếc tuổi hồn nhiên trong sáng. Em nói với đại lý để họ lấy về nhiều hơn thì các em sẽ đầy đủ báo em ạ. Chị sẽ nghiên cứu vụ động bộ nghe em.

Em Như Hà, Ban mê Thuật : Chữ em đẹp đó, có gì mà tức hả em. Đừng buồn vì biết Thiếu Nhi trễ. Trễ cũng còn hơn không, em nhỉ. 38 ký là vừa xinh rồi đó, cô bé!

Em Đặng ngọc Khoa, Đờ Năng : Có dấu Saigon hoặc là vì qua bưu điện trung ương Saigon chằng. Em vẫn mạnh và đi cứu trợ đều chứ. Mong tin em đó nghe em.

Em Nguyễn thị Bình, Biên Hòa : Thư phải có tem thì bưu điện Saigon mới chuyển tới Biên Hòa. Hẳn em đã đoán ra tem mất từ đâu. Đôi khi, chị cũng nhận được những bao thư mà trên mặt tem chỉ thấy gạch 1 lần bút nguyên tử, có lẽ tại ông bưu điện tiện tay mà lại ngại lấy con dấu để đóng lên chằng. Thẻ của Định đã gửi đi rồi mà. Bao thư bao giờ tòa soạn cũng dán kín em ạ

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

thiếu nhi

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG
Chờ biên : NHẬT TIẾN

Tòa soạn : 159 Thiệu Trị (Phố Nhuận)
Sài Gòn — Đ.T 42.152
Cơ Sở phát hành : 82 Lê Lợi Sài Gòn
Đ.T 20.348

Năm thứ hai — Số 67 — ngày 3-12-1972
Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn-Hùng-Trương 1 ● Truyện ngắn : Con ngựa kỳ khôi của Thái lynh Lăng 3 — Ông Thọ Đẹo đá Cỏ Mây dịch 14 — Thư cho con yêu dấu của Ngô Bích Ngọc 27 ● Cuộc thi sáng tác : Đi vào kỷ niệm của Đặng Linh 19 ● Bướm trong vườn 18 ● Bướm muôn màu 11 ● Siêu thị hoa hồng Đinh Gô phụ trách 10 ● Sơu tìm : Cá mập của Văn Trung 12 — Những bông hoa giết người của Huy Yên 15 — Loài vật có biết nhận xét không của Vịt Mò 21 — Lee de Forest cha đẻ của máy truyền thanh của Văn Việt 30 ● Giải trí : Ô chữ đồng hồ đề bàn của Tiến Đạt 8 — Đố vui có thưởng 8 — Ảo thuật : Ngón tay kỳ hóa 9 ● Trò chơi Hướng Đạo của Kén Vàng : — Nút Hướng Đạo 20 — Mật mã 22 ● Vườn hồng : Câu chuyện thư viện Đỗ phương Khanh 16 — Chị ơi của Mai Loan 17 — Tay ngọc bích hồng : đưa kim chi của Thanh Thanh 17 ● Tranh phim : Tí Xiu đại thần lực 24 ● Tranh vui : của Nguyễn Tài : Tí Xiu qua ống kính của Bác Sáu râu 2 ● Truyện dài : Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến.

TRANH BIA CỦA VI VI
NGOAN

Thư Chủ nhiệm GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Các em đang đi học. Trong lớp học của các em, số bạn học cũng đông, nhưng các em chỉ thấy có cảm tình nhiều ở một vài bạn.

Các bạn này đã cùng chung một sở thích với các em trong khi học hành cũng như trong những lúc giải trí, tiêu khiển. Các bạn này có những ý kiến, tư tưởng phù hợp với ý kiến và tư tưởng của các em. Các bạn này lúc nào cũng tỏ ra dễ thương với các em, hay ân cần giúp đỡ các em, thương hiểu các em hơn các bạn khác, nên nhiều khi chia xẻ những nỗi lo buồn của các em, hay cùng vui với những niềm vui của các em.

Đây là bạn thân của các em, những người mà các em có thể tỏ bày những điều lo lắng, những sự ưu sầu cũng như những niềm vui của các em.

Cha mẹ các em, dù có thiện chí đến thế nào, cũng không thể hiểu nhiều những nỗi vui buồn của các em bằng các bạn thân của các em vì các bạn thân thuộc đồng lứa tuổi của các em, nên các em có thể nói chuyện với bạn dễ dàng.

Sự cách biệt về tuổi tác cũng như uy quyền của cha mẹ, thầy học là nguyên nhân làm cho các em rụt rè không dám tỏ bày tất cả tâm sự của các em với cha mẹ hay thầy học. Chỉ có bạn thân là người mà các em có thể trút tất cả những lo nghĩ, tâm tình của các em.

Tình bạn rất cần thiết trong đời sống của mọi người.

Ông John Kent đã nói : Tôi không thể sống nếu thiếu tình thương của các bạn tôi.

Thi sĩ Á Nam Trần Tuấn Khải cho rằng :

Chuyện không hợp ý, cười thêm gượng,

Đời vắng tri âm, sống cũng thừa.

Từ xa xưa biết bao người đã ca tụng tình bạn.

Ông Rigaud đoán chắc : Ai có một người bạn thân là có một kho tàng lớn cũng như nhà hiền triết La Rochefoucauld tin rằng :

«Ngoài sự khôn ngoan, điều quý nhất mà thượng đế có thể phú cho loài người là tình bạn».

Các em thân mến,

Các em đã thấy tình bạn rất cần thiết trong đời sống tinh thần của con người.

Có được người bạn thân là nhận được ân huệ mà tạo hóa dành cho chúng ta.

Tìm được người bạn thân là việc khó khăn, tạo được tình bạn là điều đáng quý, nhưng giữ tình bạn được lâu dài là điều quan trọng phải không các em.

Thân mến chào các em,
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

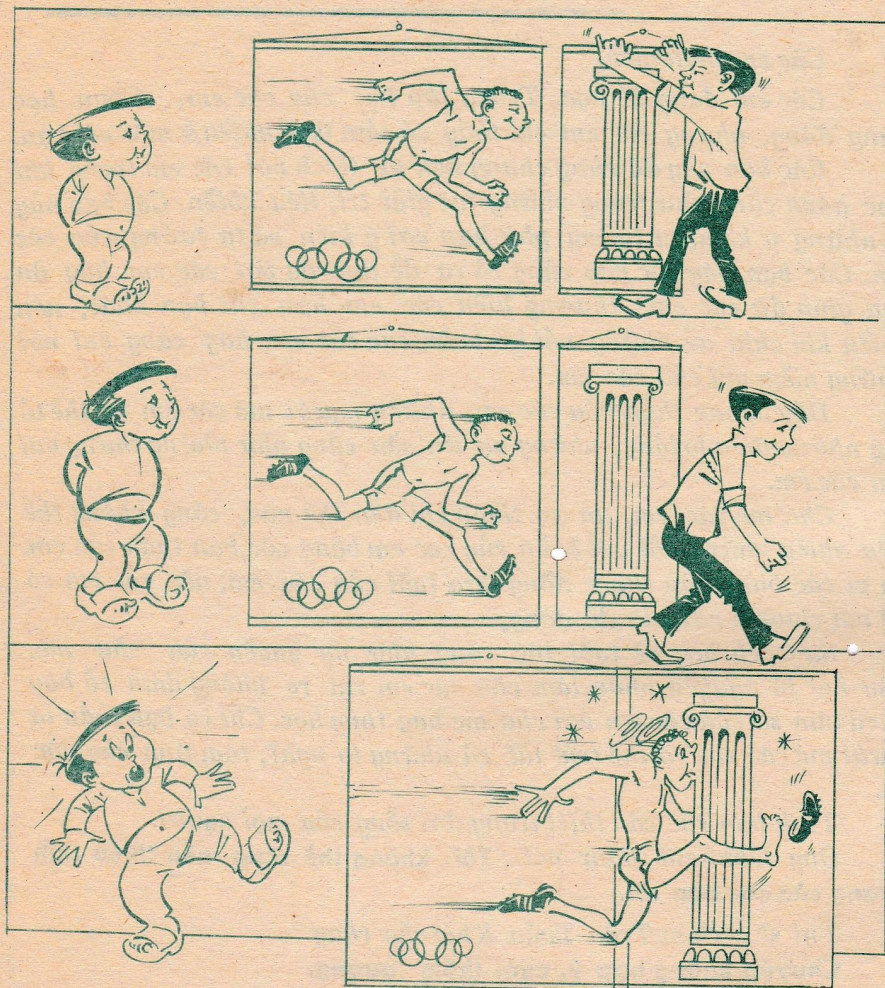

QUA ÔNG KINH
BÁC SAU RÂU

Tranh vui nhộn kỳ của NGUYỄN TÀI

CÁCH LÀM NƯỚC ĐÁ KHÔNG CẦN TỦ LẠNH

Chào các bạn Thiếu Nhi. Các bạn có khoái uống nước đá không? Chắc chắn là khoái rồi. Nhưng giả thử trường hợp nhà bạn ở nơi thôn dã không có bán nước đá, hoặc nhà bạn không có tủ lạnh thì làm sao mà uống bây giờ? Ấy!... Đừng lo Thảo Bằng xin mách các bạn một «cách làm nước đá không cần tủ lạnh». Và cách đó như sau:

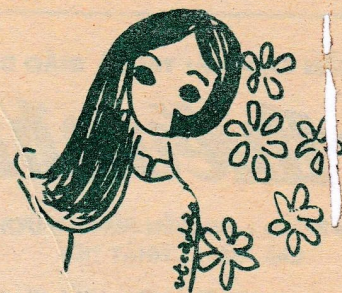
— Các bạn hãy pha 300 gram Sulfate de soude (sulfat sít) với 100 gram

acide Sulfuric (H_2SO_4) và 50 gram nước thành một dung dịch. Sau đó cho nước uống vào khuôn hoặc chai và ngâm vào dung dịch đã pha trên. Nước trong khuôn hoặc chai sẽ trở thành nước đá.

Khi dùng các bạn phải hết sức cẩn thận đừng cho em út đến phá khuấy vì dung dịch này dùng được rất lâu.

Bây giờ các bạn hãy làm thử theo lời Thảo Bằng đi nhá! Chúc các bạn thành công.

THẢO BẰNG
(Sàdéc)

CUỘC THI SÁNG TÁC THƠ

Chủ đề :

« Thế Giới Học Trò ».

Song song với cuộc thi sáng tác chủ đề **NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ** đang được tổ chức, tòa soạn mở thêm cuộc thi sáng tác về **THƠ** với chủ đề **THẾ GIỚI HỌC TRÒ**. Thể lệ dự thi như sau :

1) Qua chủ đề **THẾ GIỚI HỌC TRÒ**, các em có thể viết về tình yêu thương hồn nhiên với cha mẹ, thầy cô, bạn bè, đời sống ngoài thiên nhiên, ở trường, ở lớp v.v...

2) Bài phải do chính các em sáng tác và chưa hề đăng trên báo nào.

3) Không giới hạn thể thơ : lục bát, song thất lục bát, thất ngôn bát cú, thơ mới. Tuy nhiên các em lưu ý nên tránh làm theo lối thơ tự do không vần.

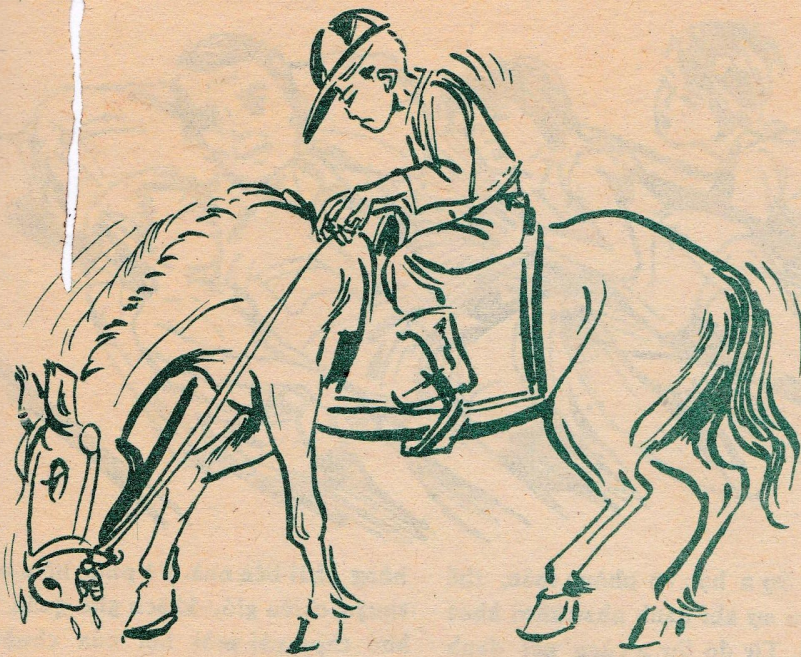
4) Bài viết trên một mặt giấy, tối thiểu dài 8 câu và tối đa dài 32 câu.

5) Có thể dùng tên thật hay bút hiệu. Dưới bài ghi lại tên thật và địa chỉ chắc chắn để tòa soạn liên lạc.

6) Thời hạn nhận bài kể từ nay cho đến ngày 31-12-1972 là hết hạn.

7) Giải thưởng và ngày công bố kết quả sẽ thông báo sau.

CON NGỰA KỶ KHÔI

Thái linh Lồng

Phải gọi nó là con ngựa chứng mới đúng. Thằng Sự vẫn rửa nó là «con quỷ cái» và sửa tên nó là «Tà Tà». Mặc dù con ngựa ô có một cái tên rất oai: «Vang-Xa». Vòng đua này nó lại về áp chót, vòng đua chỉ có 1500m. Qua khỏi mức đến, mấy con ngựa đua kia được các nài bạn Sự ghim cương. Trái lại khi thằng Sự cũng gò nó thắng lại, con Vang Xa lại hí một cái và phi nước đại một cách hãnh diện vì đã bỏ xa đồng bọn. Thằng Sự phải khó khăn lắm mới ghim đầu nó quay theo vòng rào trở vô chuồng được. Các khán giả «tuyệt phích» xì xồ chế nhạo con Vang Xa. Họ dự biết «còn khuya» con ngựa này mới về ngược. Ông Hường — cha của Sự — đang rầu rầu xé mớ vé cá ngựa. Có lẽ ông đã đặt hết hy vọng vào độ ngựa này, bây giờ sạch túi. Về áp chót như vậy, chủ ngựa không có một xu: tiền cò, lúa, tấm rửa, mướn chuồng... Con Vang Xa bực mình khi bị dẫn trở vô chuồng. Nó nhảy lồng lên hất văng thằng Sự còn đang kẹt tòn ten một bàn chân trong khớp sắt đề chân. Thằng Sự té ề cả mông. Đó là nhờ nó kinh nghiệm lần trước đã bị trượt tay. Thằng Sự

có học Tae Kwondo nhưng chẳng ăn nhằm gì. Hai tháng trước, đang đua gần đến mức ăn thua, con Vang Xa chột chạy nước rút, qua mặt con ngựa Kim số 6. Không hiểu nó gắng sức cách nào mà thằng Sự sút tay rơi chồm qua vó ngựa phía sau, Thằng Sự chỏi tay lẫn lộn vào đám cỏ ven vào cây. Hú hồn! Nhưng Sự không tự chống tay đứng dậy một mình được vì đã sai khớp xương. Con Vang Xa vẫn hí hửng phi nhanh trong khi chủ nài chờ xe cứu thương đến chỗ. Ông Hường không làm sao thuê được chủ nài gan dạ nào dám cưỡi con Vang Xa thế cho thằng Sự, Thằng Sự và con Vang Xa tự nhiên phải nghỉ xả hơi. Lần đua trở lại này vừa thất bại. Ôi! Buồn làm sao. Hai tháng nằm nhà thật uổng.

Thằng Sự cũng thích đi học thêm Judo lắm, vì học Judo có lợi khi bị té nhưng nó không có giờ. Hai buổi nó bận học lớp tám Nông Lâm Súc ở Bình Dương, tối nào rảnh nó mới học võ Taekwondo. Lại còn những lúc nào phải chăm sóc và dượt ngựa nữa chứ. Nếu nó chỉ học Phở Thông nó sẽ dư được nhiều buổi chiều trong tuần lễ, khá đi giúp mẹ nó buôn bán

phụ cho ngân quỹ gia đình. Mẹ nó không ưng chút nào khi cha con thằng Sự mãi mê đua ngựa, dĩ nhiên đi kèm theo là đánh cá, cờ bạc... Nhưng biết làm sao khi cái máu phong lưu, tiêu xài, ăn chơi của nề nếp nhà giàu xưa từ hồi ông Nội thắng Sự còn sống lan truyền cho cha con ông Hường. Ông Nội thắng Sự xưa là một đại diện chủ có máu mặt, tiền chất đồng đốt được cả một người. Đi du lịch tận Đế Thiên, Đế Thích... qua Lèo, qua Xiêm, nói gì đến các danh lam thắng cảnh trong nước, cả gia đình đều dư tiền của mà phung phí. Rồi nào lớp cờ bạc thâu đêm với các nhà tai mắt, quan lớn, nào sắm mấy con ngựa đua, nào thua tiền đánh cá..., ông Nội thắng Sự sa sút dần dần. Và ông mất giữa lúc sản nghiệp tạm gọi là còn chút ít một vết mà thôi. Thuở ấy ông Hường còn hai con ngựa thật hay, đã từng chiếm giải nhất nhiều độ đua đường trường. Đó là con Long thoại Hoa. Con Long thoại Hoa già yếu quá, ông Hường đã tặng lại bác Ba quán gia cũ của gia đình. Bác Ba dùng con Long thoại Hoa trong việc kéo chiếc xe thồ mộ sinh sống qua ngày. Và con «Vang Danh» thì chết vì bị rạn hồ hành cần phải vào một đêm mưa. Con «Vang Danh» thuộc loại ngựa nòi, giống tốt và hiếm. Không chạy thì thôi, hễ đua là hạng nhứt và luôn bỏ xa các đối thủ một khoảng cách đáng kể. May thay ông Hường đã gây giống được con ngựa con, là con «Vang Xa» bây giờ.

Lúc còn thuộc vào hạng ngựa non loại D, con «Vang Xa» chỉ thắng được một độ duy nhất là về nhì. Độ đó cha con ông Hường lãnh không bao nhiêu, chỉ đủ hòa vốn vì cứ chắc mèm con «Tà Tà» về nhứt. Rốt cuộc con Vang Xa tà tà về nhì thôi, làm bao vé cá nó hạng nhứt đi đoong. Dần dà nó cân nặng thêm, cao hơn... đề được sắp hạng vào loại ngựa C rồi ngựa B. Vóc dáng con Vang Xa cũng xinh tươi ra. Nó trở mã và trông

thật oai phong lắm liệt chẳng kém chàng ngựa nào. Bộ lông mượt mà nếu được tắm tấp, kỳ cọ sạch sẽ. Trên trán nó một vết trắng nổi bật trên màu lông đen tuyền. Bụng nó thon và săn cứng, bốn vó nở nang gọn gàng. Nhìn tướng nó không một ai có thể chê diêm nào, dù là cái bờm xòa dài trong trong gió, dù là túm đuôi dài thướt. Thế mà ai cũng lầm nó chuyên tà tà cầm cờ đỏ, đến nỗi có tên trong độ đua nào là các tuyệt phích gạt ra, chừa mặt nó ngay.

Nó lại hay giở chứng bất tử, chỉ có nài Sự con chủ nhân mới quen tánh nết dám cưỡi nó. Thằng Sự ghi tên học khóa huấn luyện ngựa non cưỡi ngựa làm nài chỉ để cho biết. Nào ngờ thông minh, nó lại đậu thủ khoa. Thế mà có lúc trị vẫn không nổi con ngựa nhà mỗi khi nó lồng lên. Nài Sự còn mang thêm số 2, gọi là Sự 2. Vì một đứa khác vào nghề trước cũng tên là Sự, gọi là Sự 1. Sự 2 cưỡi ngựa khéo hơn Sự 1 nhiều. Nó vẫn được các chủ ngựa khác thuê cưỡi ngựa dùm, cho nên Sự 1 rất ganh tị với Sự 2. Giá mà gặp đứa khác Sự 1 đã tìm cách khiêu khích rồi choảng nhau, bắt nạt người ta. Nhưng Sự 2 luôn có cha nó đi kèm, ông Hường theo con ngựa «Vang Xa» thì đúng hơn.

Và lại Sự 2 có nghề, nó học võ và đá cao, hay có thể đá giò lái như ngựa được. Chả là một kỳ đua kia nài Sự phát giác nài Cừ ăn gian. Nài Cừ thiếu kỹ lô đề cưỡi con ngựa to lớn khá sung sức, phải mang thêm giày để đỡ chùi. Nhưng nài Cừ lên thay giày lúc lên ngựa. Độ đó con ngựa nài Cừ cưỡi về nhút vì chớ hơi nhẹ. Nài Sự 2 trình thưa với ban tổ chức. Kết quả ngựa đó bị sứt hạng nhì.

Nài Cừ thay đồ xong xuôi còn cầm cây roi kiếm đánh nài Sự 2. Nài Sự 2 bình tĩnh chịu mấy roi, nó búng cho nài Cừ mấy đá lên tới mặt, sặc máu mồm. Người lớn chừng đó mới hay đến can hai đứa ra. Nài Sự 2 tuy ốm và nhỏ con hơn mà oanh liệt hạ nài Cừ, vốn nổi danh dẻo dẹo, ngang

tàng... Sự 2 học võ phòng thân, thế mà hữu sự khi đánh nhau khơi khơi tay đôi. Từ đó Sự 2 càng nổi danh hơn, cũng như con Vang Xa có tiếng tăm là ngựa dỏ ẹt.

Tối nay ông Hường dẹp quán sớm. Vì mấy chú lính trẻ nhậu say, rồi «sừa» lên, xách ghế phang nhau, dùng cả vỏ chai la ve. May là có xe Tuần Cảnh chọt ngang qua, họ bỏ chạy vào hẻm trốn hết. Mà có hao tổn gì, bảy tám con khô mực và gần một kết la-ve lớn thôi. Phải chi họ ngồi ăn kem nghe nhạc suông, lại bày đặt nhậu nhẹt, rồi gây gổ, tiếng to tiếng nhỏ méch lòng với nhau. Phải chi quán «Tuyệt» của ông Hường chỉ bán toàn Cà Phê như lúc trước thì đâu nên chuyện. Bởi vì địa điểm vắng vẻ này quá ế-ảm, và lại các quán cà phê đồng loạt mọc cạnh tranh như nấm. Ông Hường xoay sở bằng cách bán đủ thứ, cả đồ nhậu lai rai... nhưng vẫn không khá. Lại còn lỗ lã khi gặp nạn như vậy, riết rồi khách hàng đành hoang cũng e dè khi muốn ghé vào giải khát. Tình trạng điêu hiu cứ kéo dài có ngày đành phải dẹp quán, đóng cửa luôn chứ sống sao nổi.

Thằng Sự đang nhăm bài học. Mẹ nó còn lui cui sau bếp. Bà còn coi lại công chuồng con Vang Xa. Quên kể thêm một điều khiến quán Tuyệt của ông Hường ít khách. Cũng tại cái chuồng con Vang Xa cất kế ở

hông phải bên nhà. Vô phúc hôm nào thuận chiều gió, khách ghé quán sẽ khó chịu với mùi hôi của chuồng ngựa thoang thoang. Một thứ mùi đặc biệt khó tả vì nó tạp nhạp bợn dơ... làm khách ngại và không muốn trở lại lần nữa. Đáng lẽ ra con Vang Xa được mướn nuôi tận Gò Vấp hay Nhà Bè, nhưng ông Hường tiết kiệm tiền lẫn sức lực cho con Vang Xa. Đề trưa thứ bảy hay trưa chủ nhật nào có đua, con Vang Xa sẽ thông thả mà đi từ Xóm Giá (Gia Định) đến trường đua Phú Thọ. Có lẽ con Vang Xa quá sung sức chẳng? Nên cho nó đua vào những độ đường trường từ 2000m trở lên, chứ nếu đua nước rút, nó còn bận «tà tà» chưa nóng máy.

Mấy bữa em thằng Sự đời cha nó kể chuyện đời xưa. Ông Hường chiều con, nhưng ông không nhớ một chuyện cổ tích nào. Ông kể chuyện thật vậy. Đặc biệt chuyện ma, xảy ra từ hồi ông Nội thằng Sự còn sống. Mấy đứa nhỏ im thin thít nằm sát ông Hường hơn. Thằng Sự cũng giả bộ cắt tấp, sách rồi chạy thót lên bộ ván. Trông tui nhỏ vừa thích thú vừa sợ sệt đến buồn cười. Ông Hường vẫn đời tay quạt xanh xạch, giọng vẫn đều:

— Hồi xưa, hồi xưa... hồi cha còn nhỏ vẫn thường theo ông Nội bà Nội đi chơi đó đây...

Rồi ông kể lại những chốn mà ông đã đến thăm tận nơi, thấy tận mắt những cảnh đẹp quê hương khắp

ba miền non nước mến yêu. Nào là vịnh Hạ Long, mỏ than Đông Triều, ngược trường biên giới qua Tàu... Nào là luế cổ kính, Quảng Ngãi, Đà Nẵng, Nha Trang, Qui Nhơn, Đà Lạt... cho chí Cà Mau, Hà Tiên, đảo Phú Quốc.. các tỉnh miền Tây, lẫn miền Đông.. Còn qua tận Nam Vang, qua Vạn Tượng, Thái Lan. Thuở ấy thanh bình êm ả, đi lại dễ dàng. Cái thuở mà nửa đêm tan cuộc đồ Song Hường (còn gọi là đồ Trạng), mấy ông cò mi, lục sự, ông phán... cùng ông Nội thăng Sự... đều đói bụng. Họ rủ nhau dùng xe hơi nhà xuống Mỹ Tho ăn hủ tiếu. Cái thuở mà tàu sắt Xuyên Việt chạy suốt đêm. Hoặc là đầu hôm xe đồ còm ở Bến xe đi Sóc Trăng (Ba Xuyên bây giờ) sáng dậy hành khách đã đến Bắc Mỹ Thuận, rồi rẽ trưa đến Bắc Cần Thơ. Cái thuở mà đi phi cơ từ Sài Gòn ra Huế được coi là một phương tiện xa xỉ và mất đi hứng thú thường ngoạn phong cảnh thiên nhiên. Ông Nội thăng Sự cũng đã từng vung tiền chi đề bao xe khứ hồi qua Nam Vang. Tiền ấy dư sức cho một người trung lưu sống suốt đời. Nhưng thời ấy nay còn đâu!

Bây giờ nói lan sang chuyện ma đây. Ông Hường nhỏ giọng hơn như sợ người khuất mặt nghe được:

— Đêm hôm đó bốn người đi trên cỗ xe ngựa, cỗ xe song mã thì đúng hơn...

Thằng Sự ngắt lời ông Hường:

— Bốn người đó là ai vậy cha?

Ông Hường cười và khoan thai đáp:

— Là Ông Nội, Bà Nội, bác Ba quản gia, hôm đó bác Ba kiêm chức phu xe và cha lúc đó còn nhỏ, nhỏ hơn thằng Sự vài tuổi.

Vì là con út nên ông bà cưng, đi đâu cũng cho theo. Bà Nội đi thăm người em đau nặng lắm, tận Biên Hòa. Mà ông cậu (tụi con gọi là ông cậu, ông cậu Bảy đó) tưởng chết, nhưng qua cơn đau «thập tử, nhất sinh» ấy lại mạnh khỏe luôn cho đến bây giờ.

Đêm hôm khuya khoát, gần mười giờ rồi, đầu còn xe cộ gì di chuyển. Chuyện cấp bách, bà Nội đành phải thắng xe ngựa, phu xe cũng đã về nhà, nhờ bác Ba quản gia cầm cương vậy. Sẵn có ông Nội cùng đi, cha cũng đòi đi theo. Cha đi theo vì biết rằng đi ngang Thủ Đức chắc chắn sẽ ghé đó ăn khuya cả nhà. Hai bên đường lộ đi Thủ Đức bấy giờ vắng vẻ và ghé rợn lắm, chỉ có độc nhất đường rầy xe lửa và hàng cột điện đồng hành. Ngựa vẫn chạy lóc cóc, xe vẫn lăn bánh cộc cạch và trời mưa lâm râm. Giun, dế, ếch, nhái... kêu vang bên ruộng. Đóm lập lòe trong đám cỏ lau hay sa vào màng nhện chằng chịt chịt trên giấy điện. Qua khỏi cầu Bông, Ky, cầu Bình Lợi... vẫn chỉ có xe ngựa của nhà chạy một mình... Sắp đến cầu Gò Dưa, bỗng có hai bóng đen từ hai phía ruộng nhảy lom khom lên. Bà Nội ngồi quay lưng ra sau nên thấy trước tiên. Bà chăm chú theo dõi và hết hồn khi thấy hai cái bóng nhỏ mà chỉ có mỗi đứa một chân. Hai cái bóng nắm tay nhau, rượt đều theo xe ngựa. Bà Nội kêu nhẹ ông Nội lúc ấy đang ngủ gà ngủ gật. Bác Ba chưa hay vẫn quất cây roi trong không khí nghe «trót», ngựa vẫn kiệu đều bước Ông Nội tỉnh hẳn mò cây súng sáu nhỏ ông hay giấu trong một cái hộp chế trong mui xe, cất dấu một cách bí mật. Ông Nội rút súng định nhắm bắn hai con quỷ một giò. Bà Nội cản lại không cho. Bà nói rằng «chắc không sao, tụi này chỉ chạy theo được một quãng chớ gì, gần qua cầu và tới Thủ Đức rồi». Rồi Bà Nội lâm râm niệm Phật, đọc lên bài kinh «cứu nạn, cứu khổ» gì đó.., tay tãi lăn tràng hạt. Tiếng đọc kinh làm cha giật mình thức giấc. Ông Nội đang bảo bác Ba dong xe nhanh hơn. Cha dụi mắt nhìn kỹ, lạ thay! hai cái bóng chạy nhanh theo vun vút và vẫn giữ quãng cách đều đặn. Hì hì như hai con ngựa biết sợ, chúng hơi hí trong cổ họng và cũng phì nước rớt. Xe lăn mau qua khỏi cầu Gò Dưa. Hai con quỷ một giò

còn tiếp tục đuổi theo. Bài kinh bà Nội niệm đã hơn chục lần, cùng lúc ấy có chuyến xe hỏa ngược chiều sầm sập đồ tới. Tiếng còi chọt thét lên lạnh lạnh và ngân xa. Hai con quỷ qua theo khỏi cầu Gò Dưa độ 500m thì biến mất... Không rõ vì lý do gì.

Mấy đứa trẻ nghe tới đó thì thở phào như chính chúng thoát khỏi nạn tai. Mẹ của thằng Sự vừa lên đến. Bà giục các con đi ngủ vì ông Hường còn nhiều chuyện ma lắm, kể tới rori đêm cũng không hết, đề tới nào rảnh rồi hân. Bọn trẻ vâng lời nhưng còn luyến tiếc khi chui vào mùng. Có tiếng chúng cãi nhau:

— Tao nói là ông bà Nội có cho cha ăn cháo, ăn nem ở Thủ Đức.

Có tiếng con gái phản đối:

— Khỏi đi, sợ thấy mờ, chắc hồi đó cỗ xe đi luôn cho đến Biên Hòa.

— Con gái là chúa nhất.

— Con trai là chúa ham ăn.

Ông Hường nhìn bà Hường, mỉm cười nói với vợ:

— Thiệt tụi nhỏ hay thắc mắc cái gì đâu. (xem tiếp trang 30)

TẮM NƯỚC NÓNG

CỎ MÂY

Kể theo truyện «Hutti,
the Stone Breaker»

ÔNG THỢ ĐẪO ĐÁ

Ngày xưa, ở dưới chân núi nọ có 1 ông thợ đẽo đá. Ngày này qua ngày khác tháng này qua tháng kia ông phải làm việc quần quật mới đủ cơm ăn áo mặc. Một hôm, vào buổi trưa nắng gay gắt ông ngồi nghỉ, tựa lưng vào chân núi mà than thở rằng: «Tại sao trong khi ta làm việc vất vả, chỉ nghỉ 1 tí vào buổi trưa để ăn uống cơm khô chấm với muối vừng, sống 1 cách cực khổ, cơm không đủ ăn, áo không đủ mặc thì lại có những người giàu sang, sung sướng thế này? «Vừa dứt lời, ông nghe văng vẳng bên tai tiếng nói của vị Thần cai quản vùng đó: «Người đã ước thành ông nhà giàu thì người sẽ được toại nguyện». Ông Thần vừa nói xong, ông già đẽo đá thấy mình ngồi trên ghế bành trong 1 căn nhà đồ sộ, nguy nga, tráng lệ, chung quanh là kẻ hầu người hạ: kẻ rót nước, người quạt hầu. Từ đó ông sống thật nhàn nhã: khi trời nóng bức, ông nằm dài trên đi-văng mát lạnh làm bằng gỗ gụ, đánh bóng như gương, có gia nhân đứng bên cạnh để ông sai bảo và nằm vui trong chăn ấm nệm êm khi trời giá lạnh, thật đúng theo ý ông mong ước. Bỗng 1 sự xảy đến làm thay đổi cuộc sống bình lặng của ông. Một hôm, đức vua ngự giá qua nhà ông ở, ông thấy vua đi có tiền hô hậu ủng, quân lính

lũ lượt theo sau, dân chúng vội vã tránh đường thì lòng ông lại nổi lên sự thèm muốn địa của vua. Ông nghĩ rằng làm vua thật là sung sướng, được ngồi trong kiệu, mặc áo hoàng bào có dát vàng lông lánh, đầu đội mũ mào khi đi ngoài phố. Ông lầm bầm: «Nếu ta được làm vua thì sướng hơn làm anh nhà giàu chỉ biết ăn với ngủ như thế này nhiều» Thế là ông Thần khi trước hiện lên, cho ông làm vua nước đó. Ông lên ngôi, hống hách vô cùng và cho rằng mọi vật, bất cứ cái gì, hết thảy đều phải phục ông ta. Nhưng khi đi thăm thành phố, dù ngồi trong kiệu, ông vẫn bị ánh sáng mặt trời hắt vào mặt làm ông chói mắt, khó chịu vô cùng. Ông nghĩ: «Thì ra mặt trời còn hơn vua, ước chi ta được làm mặt trời nhỉ?» Vị Thần đã giúp ông từ 1 người thợ nghèo nàn đến 1 ông vua quyền uy xuất hiện và ông hóa thành mặt trời. Ông chiếu tất cả những tia nắng xuống trần gian làm cỏ cây héo - hơn cháy xém, mặt đất nứt nẻ, ao hồ đều cạn và mọi sinh vật trái đất đều bị ảnh hưởng chết khá nhiều. Ông ta mãn nguyện vô cùng, nhưng khi nhìn lại thì mặt trời thấy trái núi vẫn sừng sững đứng đó. Không bị gì cả, vẫn còn nguyên vẹn làm ông mặt trời tức giận vô cùng. Ông ước hóa thành trái

núi và được vừa ý. Ông thích lắm vì đến mặt trời ông còn thắng cơ mà. Ông thấy cao lớn quá, mọi vật đều bé nhỏ ly ti trước mắt ông. Nắng ông không sòn, bão táp phong ba ông không sợ thì có gì thắng nổi ông đâu? Thế nhưng, có 1 người thợ đẽo đá cứ đập vào chân ông hoài gây thương tích cho ông rất nhiều. Ông cầu xin Thần cho ông được trở lại làm thợ đẽo đá và ông hài lòng. Từ nay ông không buồn vì phải làm thợ nữa vì ông thấy ông hơn tất cả mọi vật. Đến núi ông còn thắng mà núi thắng mặt trời, mặt trời thắng ông vua và ông vua thắng anh nhà giàu. Ông vui mừng nhảy nhót và ca hát suốt trong lúc làm công việc vì ông rất hạnh diện. Ông không bao giờ than thở vì nghề nghiệp của ông nữa.

NHỮNG BÔNG HOA GIẾT NGƯỜI

HUY YÊN

Hoa đã đi vào đời sống con người, gắn liền với mọi sinh hoạt của nhân loại qua các nghi lễ, xã giao, mỹ thuật, kỹ nghệ thực phẩm v.v... Nhưng hãy coi chừng, không phải bất cứ loài hoa nào cũng đem lại cho chúng ta những công ích, hương thơm và thực phẩm, trái lại còn có thể làm hại con người trong khoảnh khắc. Những cánh hoa này rất nhiều và mọc đầy dẫy trong vườn, ngoài đồng đôi khi còn được trưng bày ngay trong phòng khách của chúng ta. Chúng cũng có những màu sắc rực rỡ những hương thơm quyến rũ, nhưng chính màu sắc và hương thơm đó nếu chúng ta không coi chừng sẽ giết hại chúng ta.

Tại bệnh viện Cleveland đã tiếp một thân chủ chừng 40 tuổi bị nghẹt thở và sưng miệng không thể nói được chỉ vì vô tình cắn phải một nhành hoa trang hoàng tại phòng khách. Sau khi giải phẫu và khám phá ra đây là một loài hoa có chứa chất độc nguy hiểm có thể làm chết người trong vòng vài phút nếu không biết cách chữa trị.

Một vụ án bí thảm đầy oan trái đã gây dư luận xôn xao không ít tại nước ta một dạo mà người ta thường gọi là vụ án Hoa trúc đào. Người con dâu bị buộc tội đầu độc chết mẹ chồng bằng thuốc độc. Mãi về sau mới khám phá ra rằng bà mẹ chồng, uống phải nước mưa hứng ở dưới gốc cây trúc đào, thì người con dâu quá tủi nhục vì oan uổng đã thất cổ tự tử trong khám.

Cây trúc đào phần nhiều mọc ở các vùng nhiệt đới cao từ 80 phân tới 3 thước. Mọc thành từng bụi, nhiều cành, lá dày xanh xậm dài như lưỡi dao trên mặt lá nổi lên những gân trắng xanh lợt. Lá mọc chung quanh đốt cây giống như là trúc. Hoa

Hoa Đa-tu-ra

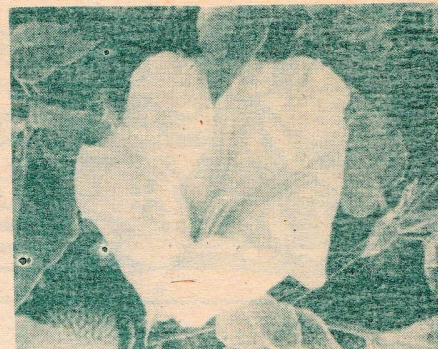

Hoa Trúc Đào

tại chót của cành con. Màu hoa thật đẹp! Màu hồng đậm đầu cánh và lợt dần vào tới đài hoa. Nhụy vàng, Hoa nở rồi tàn không kết quả.

Trúc đào có một hương thơm hăng hắc nhưng thoảng ngọt trong gió rất quyến rũ. Vì hoa nở bốn mùa, dễ trồng nên người ta thường trồng làm cảnh. Trông bề ngoài Trúc đào thật là một loài hoa xinh xắn, hương thơm quyến rũ màu sắc rực rỡ, lâu tàn, nhưng hãy coi chừng! Từ hoa, lá cành của Trúc đào đều chứa một thứ nhựa trắng đặc sệt như sữa có rất nhiều chất độc khủng khiếp. Chỉ cần một số lượng nhựa nhỏ chứa trong một lá trúc đào cũng có thể làm tim chúng ta ngưng đập và nghẹt thở chết trong khoảnh khắc.

Ngoài trúc đào chúng ta phải kể Hoa Linh Lan rất được ưa dùng để trang hoàng trong phòng khách và

Hoa Đại Huỳnh

Hoa Linh Lan

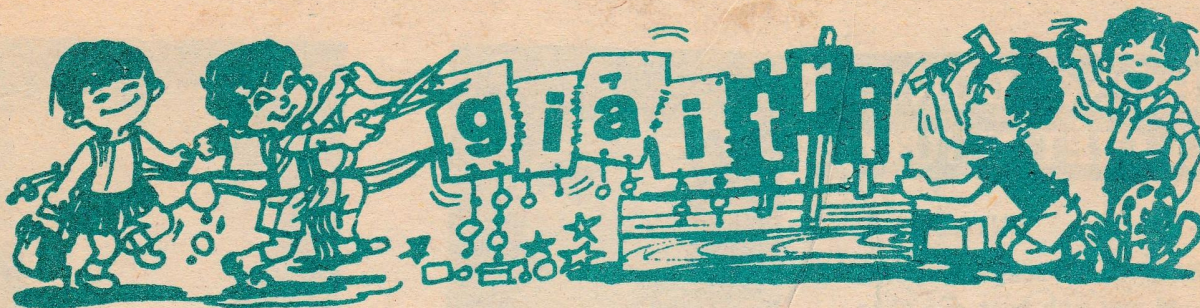
trồng làm cảnh. Nó cũng chứa một độc chất mạnh mẽ.

Hoa Linh Lan rất đẹp: Hình dáng như những quả chuông tí hon bằng bạc, trắng tuyết. Hương thơm dịu dịu. Nhưng nếu chúng ta ăn phải nó, tim chúng ta bị kích thích đập mạnh, làm cho bộ tiêu hóa bị đau rất, tiêu chảy rất nguy hiểm.

Với những chùm hoa màu tím duyên dáng trên một thân cây mềm mại cao không quá hai thước, hoa móng tay cũng có những dược tính nguy hiểm như các loại hoa Anh tử, Chân sáo, Đại hoàng, Nho dại, Táo rừng.

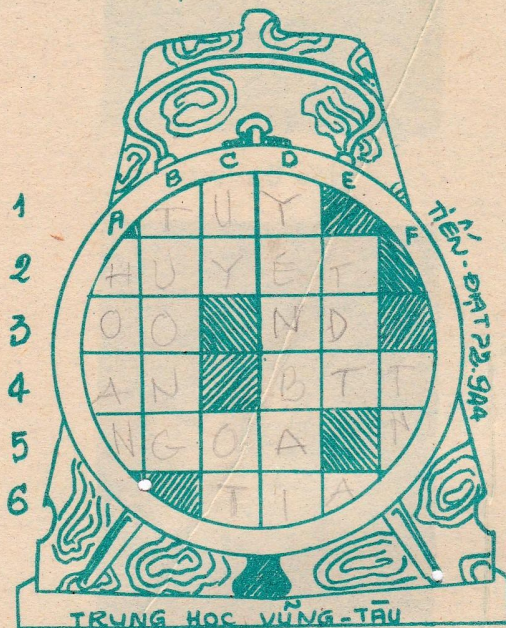
Theo một số y sĩ danh tiếng chuyên khảo cứu về thực vật khuyên chúng ta nên thận trọng khi chưa biết rõ tính chất của nó nhất là những loại cây có nhựa trắng như cây xương rồng v.v...

Ô CHỮ ĐỒNG HỒ ĐỂ BÀN

(xem trả lời trang 23)

NGANG :

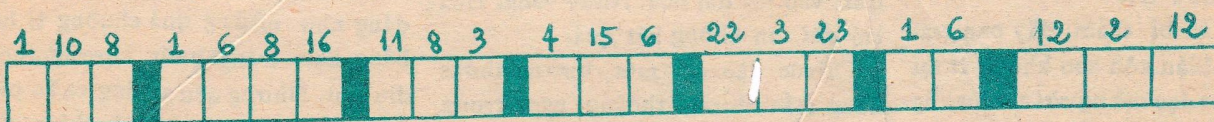
- 1— Trong xương còn có...
- 2— Tiếng Hán gọi là máu
- 3— Hình phạt lúc không thuộc bài —
Đại Thi Hào VN (v.t)
- 4— Ôn tiếng Hán — Cơ quan lo về
Báo chí, Phát thanh (v.t)
- 5— Nói quá lên — 1 phụ âm.
- 6— Tiếng đề gọi cha.

DỌC :

- A — Trả lại
- B — Một thứ nước chấm
- C — Dưới cấp Tá — Trái có vị cay
- D — Nơi 13 liệt sĩ VNQDD lên đài
Vinh quang
- E — Vị sáng lập ra Tam Dân Chủ
Nghĩa (v.t) Tiếng reo vui mừng
- F — Tờ báo của chúng ta (v.t)

ĐỐ VUI CÓ THƯỞNG

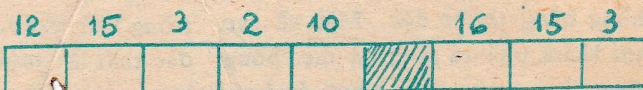
Tòa soạn vừa phổ biến tới các cây bút cộng tác một mặt thư khăn cấp. Các em hãy thử tìm đọc xem nội dung lá mặt thư ấy nói cái gì ?

(Xem bài giải ở số 69)

Sau đây là chìa khóa để giải mặt thư :

Lửa tuổi hồn nhiên

Cây bút thông thái

Tinh thần hăng hái lên.

Tín Hiệu khăn cấp

- 1) 5 em ở Saigon, Gia Định và 5 em ở các tỉnh gửi bài về sớm nhất được tặng mỗi em một số TN số 70
- 2) Bài giải ghi rõ tên, họ và địa chỉ rõ ràng viết ra giấy riêng, đừng viết chung với bài vở hay thư từ khác.

NGÓN TAY KỶ HỎA

Trình diễn :

1) bạn đứng trước khán giả, thử thả rút 1 điều thuốc trong túi ra rồi châm đèn đốt (hình 1)

2) Vẫn thái độ ung dung, bạn nâng 1 ly nước ngọt hóp một hơi, rồi để ly xuống.

3) Bỗng bạn nhắc điều thuốc đang cháy ở môi ra, dựng thẳng nó lên giữa 2 ngón tay, đầu dưới ở ngón cái, đầu có lửa đỏ ở ngón trỏ (hình 2).

4) Sau đó bạn lại quay điều thuốc lên môi hút phi phèo. Khán giả không

(2)

(1)

(3)

hiều bạn có xảo thuật nào mà ngón tay không hề bị phỏng !

Xảo thuật :

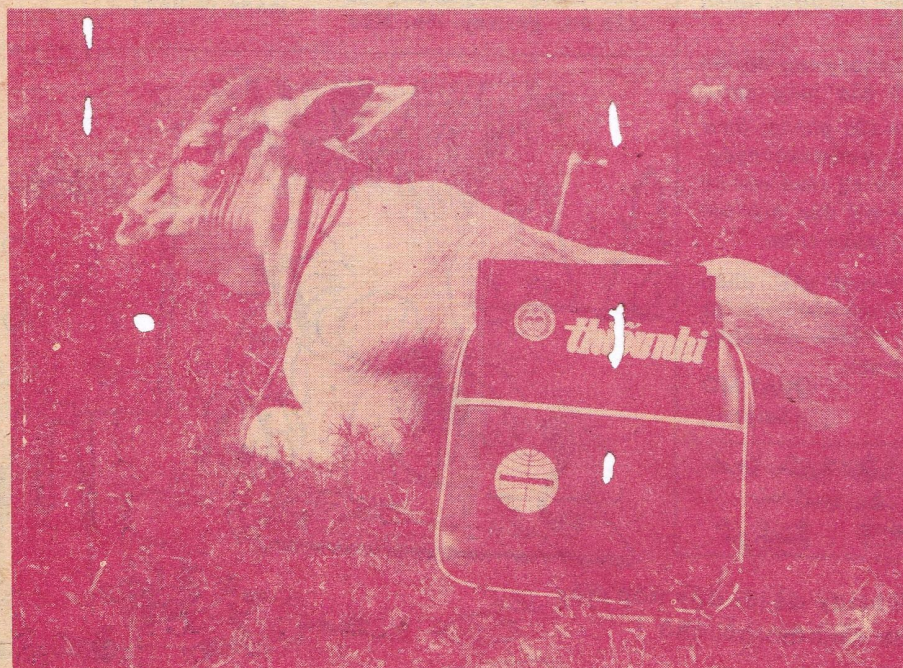
— Cái ly bạn uống nên để thật nhiều đá. Trước khi dựng điều thuốc lên, ngón tay bạn ấn vào thành ly cho cái lạnh truyền ngón tay tê cứng. Khi đó bạn có thể dựng điều thuốc

lên mà không bị phỏng.

— Nhớ đừng dựng điều thuốc quá lâu, vì ngón tay tan hết cái lạnh đi, bạn có thể bị phỏng đấy.

— Bây giờ đến lượt bạn xem bạn có dám thử trò chơi này không ?

(Hình và tài liệu của Áo Thuật gia Kassagi)

GIẢI TRÍ NGOẠN MỤC

Kể từ số này cứ mỗi đầu tháng tòa soạn lại công bố một bức hình ngoạn mục và mời các em tham dự bằng cách đặt cho bức hình một lời ghi chú.

1) Lời ghi chú phải ngắn không quá 10 chữ.

2) Bài gửi phải ghi rõ tên, họ, địa chỉ để tòa soạn dễ liên lạc, và gửi về trễ nhất là ngày 20 mỗi tháng.

3) 5 lời ghi chú vui và có ý nghĩa nhất sẽ được tặng mỗi tác giả một cuốn truyện của chú Nhật Tiến.

4) Những em khác có tài chụp hình gửi về tòa soạn những bức hình ngộ nghĩnh nếu được chọn làm đề tài giải trí ngoạn mục trong tháng cũng sẽ được tặng một món quà văn nghệ xứng đáng. Hình phải rõ, nét và cỡ 9 X 12cm. Chỉ cần gửi về 1 bản, sau hình ghi rõ tên họ địa chỉ của người chụp.

Kỳ này xin mời các em tham dự với bức hình của TRỊNH VIỆT THẢO.

SIÊU THỊ hoa hồng

BÁN ĐỦ CÁC LOẠI NỤ CƯỜI

Quản Lý : ĐÌNH GỖ

GÓP Ý VỀ VIỆC TÌM CHÂN DUNG THÁNH TỒ LÀNG CƯỜI

Để góp ý với Bác Đình Gỗ về việc tìm ra chân dung Ông hay Bà (?) Thánh Tồ của làng Cười cháu xin đề nghị một giải pháp như sau:

Trước hết, phải nói là cháu đã từng ôm bụng cười bỏ ra mỗi khi thấy ở mục BƯỚM TRONG VƯỜN lâu lâu lại thấy xuất hiện một con bướm ma to khiếp sù.

Cháu không thể nín cười được khi tưởng tượng ra một ông hay bà nào đó, ngồi lướt mướt hỏi ra, giờ hết sách này qua sách khác, để rồi cuối cùng thường nguyên văn một bài thơ của một tác giả nào đó, và trịnh trọng ký cái tên to tởm của mình ở cuối bài. Chắc các cụ này cứ tưởng rằng được nêu tên lên báo là đã trở thành... vĩ nhân rồi. Biết đâu đối

với bàn dân thiên hạ, các cụ này đã trở thành những ông... vua làm trò cười.

Thế nên, cháu đề nghị như sau:

1) Bác Đình Gỗ chịu khó ngồi lựa giùm tên tất cả những con Bướm Ma lạc vô vườn từ trước đến nay.

2) Chuyển danh sách các «ưng cử viên» này qua Ban Điều Hành Trung Ương Gia Đình T.N. nhờ lục lại sổ cái của Ban làm Thẻ Gia Đình để xin mượn của mỗi ứng cử viên một tấm ảnh.

3) Đăng các tấm ảnh vô chung một trang báo, để bàn dân chiêm ngưỡng trước khi lựa chọn.

4) Mở một cuộc bầu phiếu để xem mặt nào được nhiều phiếu nhất.

5) Tấn phong «vị» đó làm Thánh Tồ của làng cười.

6) Hôm tấn phong, Siêu Thị phải mở cửa suốt ngày, để bà con ra vô mua các nụ cười với giá đặc biệt bớt năm mươi phần trăm.

Đây là một giải pháp công bình, xin Bác Đình Gỗ đừng vụt ý kiến của cháu vô sọt rác nhé.

QUẠT MƠ
(Saigon)

Hãy san bắt đầu trả
lời thư của quý vị
khách hàng kính gô

— Ê ! Hãy để tôi đập nấp mấy
hộp màu rồi hãy thôi chứ !

QUẦY KỊCH KỘT

TRONG ĐIỆN THOẠI
MỞ MÀN

(Không có ai, khán giả chỉ nghe thấy tiếng 2 người trong điện thoại).

— A-lô !.. Xin lỗi ai ở đầu dây đấy ạ ?

— Tôi đây.

— Tôi là ai chứ ?

— Tôi là ba thằng Nguyễn văn Lười, học trò trường ông đấy.

— A ! thằng Lười, tôi biết ! Có chuyện chi đó ă ?

— Hôm nay nó đau bụng ông cho nó nghỉ nhé.

— Dạ, sẵn sàng.

— Thế hả... Cảm ơn ông nhé.

— Không có chi.

— À, còn vụ này nữa.

— Vụ gì kia ?

— Hôm qua nó bị zê-rô môn toán, ông vui lòng xóa cho nó nhé. Nó oan vì tôi sai nó làm việc nhà, nó không kịp học.

— Nếu ông có lời xin, thì để tôi xét lại.

— Cảm ơn ông. A còn vụ này nữa.

— Vụ gì kia ?

— Ngày mai có bài sử ký khó quá, nhờ ông nói với thầy giáo đừng kêu nó đọc bài nhé.

— Vụ này khó quá, phải mời ông đích thân tới đây.

— Tôi phải đích thân tới cơ à. Làm chi vậy.

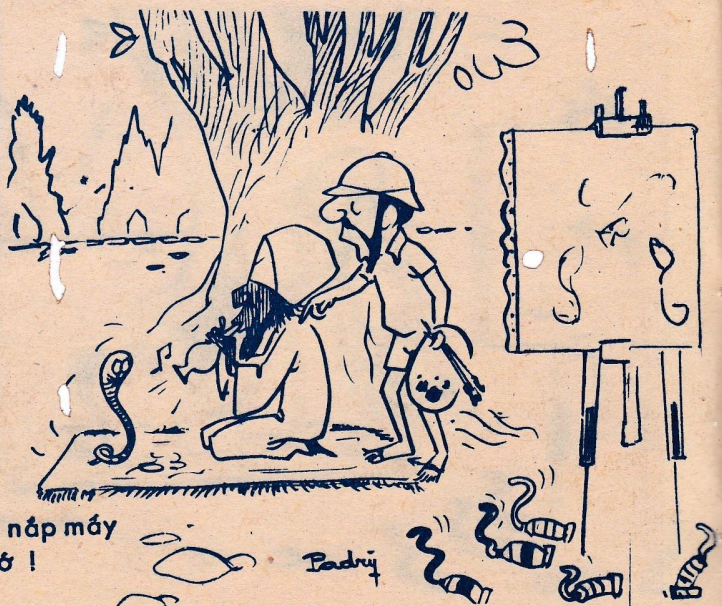
— Để phết cho ông 10 roi và bắt ông quì nửa buổi về tội đã Lười còn Láo. Thôi ô-voa, chào chờ ngày mai ở lớp nhá !

MỘT NỤ CƯỜI

Trong 1 vở tuồng cải lương, diễn viên thủ vai Tàn Hồn khi nhận được lệnh của Phan Lê Huê đi phá Hồng Thủy trận, bèn xắn áo, giơ tay lên. Nào

ngờ để lộ cái đồng hồ đeo tay. Tàn Hồn liền chữa thẹn, vừa coi giờ, vừa ca:

— Phụng mạng, phụng mạng, bây giờ là chín giờ hai mươi, tôi xin phụng mạng đi liền !...

Bướm muôn Màu

... Ngày nay mỗi khi thấy bóng một anh chàng tóc dài, mặc áo bó thân, ống quần rộng v.v... em thấy buồn cho dân tộc quá chị ạ. Em không hiểu họ làm như vậy có lợi cho ai không hay họ chỉ phung phí những giọt mồ hôi của mẹ cha họ đồ ra cho quê hương này nở hoa, đồ ra cho họ đẹp. Em ước gì mỗi người đó góp thêm 1 bàn tay của họ vào việc làm hãnh diện cho quê hương, góp thêm một số tiền nhỏ của họ dùng để uống cà phê, hút thuốc, để hàn găng đau thương thì quê hương mình sẽ đẹp hơn, vui hơn và mình sẽ hãnh diện nhiều hơn về quê hương mình chị nhỉ...

Đ.T Gò Công

Em xin đề nghị :

— Bỏ trang giải trí (nhưng lâu lâu lại đăng một lần có vẻ lôi cuốn hơn), nếu trang ấy còn thì chán lắm.

— Thay mục Thắc mắc của em bằng những chuyện khoa học.

— Ngoài ra còn một điểm đáng lưu ý «Tranh bìa sau của báo TN» làm cho người chưa đọc TN lần nào hiểu lầm BÁO TN chúng ta là loại báo nhảm nhí : hãy đem vào trong ruột tờ báo thay vào những hình vẽ đẹp như các số cũ (hình chim bồ câu chẳng hạn), hoặc nên đăng hình các bạn có chân trong ban đại diện TN để dễ nhận diện.

N.D.H.

(Yersin Nha Trang)

Theo em nghĩ mục «thắc mắc của em rất có ích, những thắc mắc của em đều được các bạn nêu câu hỏi và đã được trả lời, đôi khi trong lớp thầy và cô em hỏi nhiều câu, em nhờ đọc THIẾUNHI mục «Thắc Mắc của em» nên em trả lời 1 cách dễ dàng. Em thấy chưa có 1 tờ báo thiếu nhi nào có mục đó cả, nếu có toàn là những câu hỏi người lớn không hà, không nhằm vào mục đích của em, nên em coi tuần báo THIẾU NHI là 1 tờ báo lý tưởng nhất của em.

TTKT Saigon

Chả là chiều hôm ấy, vào giờ Sử-Địa, cô của em có đọc cho lớp em nghe những tài liệu mà cô em cắt ra từ những nhật báo. Sau cùng, cô khuyên chúng em nên tìm các loại sách có nhiều tài liệu bổ ích mà đọc. Chẳng hạn như Thời nay, Thiếu Nhi...

T.Đ Vũng Tàu

Cho dù bài của em không bao giờ được đăng trên báo, em cũng không có lương tâm nào dám «đạo văn» của người khác cả. Nên em mong rằng tờ báo TN của chúng ta không bao giờ có con bướm ma nào hết. Tuổi trẻ là mầm non của nước Việt, phải tập tính ngay thẳng. Nếu em bị đặt vào trường hợp của chị A D.T.T chắc không tránh được việc xảy ra đáng tiếc đó

NKY, Phan Rang

Báo Thiếu nhi em thấy càng ngày, càng hay mà chị. Thật đấy, đa số bạn bè em cũng đều nhận thấy điều đó. Trang báo ở trong thì bài vở lành mạnh, đặc sắc. Bìa báo thì trang nhã, hấp dẫn. Vậy sao tòa soạn lại không hòa vốn được hả chị ? Em thắc mắc và lo ngại quá.

Và một vấn đề mà tụi em bức mình là, trong báo Thiếu nhi mục nào em cũng thích hết, vậy mà có một số bạn phê bình, chê bai đòi thêm bớt mà không nghĩ rằng đó chỉ là ý thích

riêng của cá nhân mình thì làm sao mà thay đổi được sự thích thú của một số đông, phải không chị ? Dù rằng đó có khi là ý kiến đề xây dựng cho tờ báo. Nhưng ở đây xây dựng đâu chẳng thấy, chỉ thấy đòi chiều theo ý mình không. Ví dụ : «em muốn TN thiên về phần sưu tầm tìm hiểu, bỏ bớt những mục thơ, văn ...»

CHO HƠN NHẬN

Trong lớp, thầy giáo giảng :

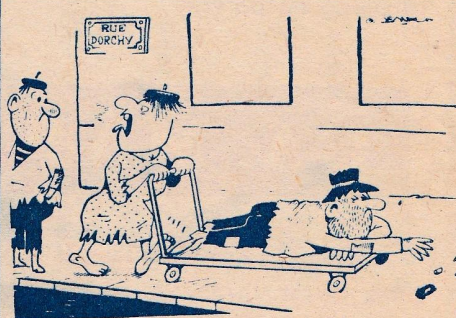
— Ở đời phải vị tha, biết cho hơn là biết nhận.

Trò tí reo lên :

— Thưa Thầy, Ba con cũng cần dạy thế.

— Tốt lắm. Ba trò làm nghề gì ?

— Thưa thầy, Ba con làm võ sĩ !

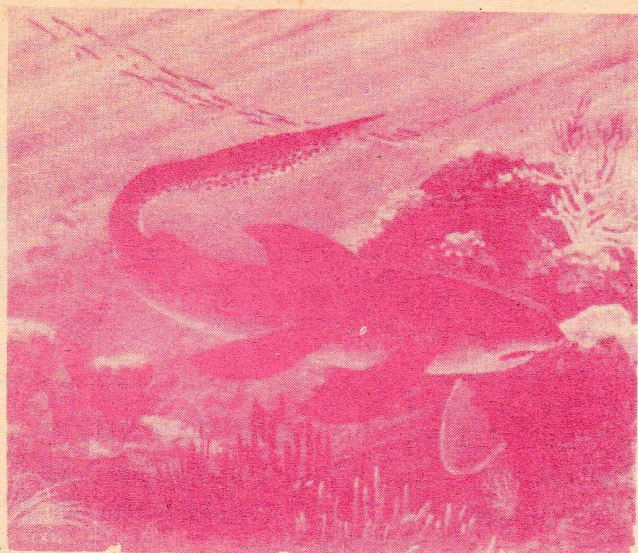

— Đây là một phát minh của nhà tôi để lượm các mẫu thuốc thừa mà không tốn sức lao động !

— Thưa cô, cô đề quên cái kẹp trong này rồi.

Chú Lamie dài 6 mét thuộc dòng cá đuối là chú cá lớn nhất và nguy hiểm nhất mà người ta tìm thấy tại Đại tây Dương và Thái bình Dương. Chú dám tấn công cả cá voi.

Con Carcharinus rất háu ăn và nguy hiểm đối với con người. Đầu của nó giống như đầu cá thu. Nó thường sống dưới đáy các đại dương, nhưng người ta cũng bắt được nó tại Địa trung Hải.

CÁ MẬP

Cá mập hay cá nhà táng là một giống cá rất nhanh và háu ăn vào hạng nhất. Với một thân hình dài và thon, chú thường chơi trò cút bắt với các tàu biển mà không hề biết mệt. Chú cũng là hiện thân của những mối nguy hiểm mà các thủy thủ cần phải đề phòng. Sự kiện này cũng đã được nhiều nhà văn như Men-vin (Melville), Sit-ti-ven-sơn (Stevenson) Hem-minh-nê (Hemingway) đề cập tới.

Danh từ «nhà táng» do tiếng La tinh rê-qui-em (requiem) mà ra. Requiem có nghĩa là «lễ cầu hồn», là «an nghỉ đời đời», bởi vì những ai chẳng may té xuống biển mà bị mấy chú nhà táng ta trông thấy thì cuộc đời của những người này kể như «oong boong phi nan!».

Cá mập thích sống ở những biển nóng hoặc những biển có nhiệt độ trung bình.

Người ta còn gọi chúng là cá đuối vì chúng có một bộ xương sụn mà

một phần đã biến thành xương, những cái vây rất bền lĩ có pha những sợi xương nhỏ, sau cùng là những cái vây lớn bên trong có chứa chất tủy được che chở bằng một lớp ngà. Vì rất cứng và chắc chắn nên những vây này đã được người ta dùng trong kỹ nghệ để đánh bóng kim khí hay để chế biến các đồ quý giá. Trong trường hợp sau, người ta phải chế biến chúng theo một phương thức rất đặc biệt.

Trừ một vài trường hợp thì tất cả những chú cá mập đều có một thân hình thon thon giống như 1 cái thoi, trong đó tiềm tàng một sức mạnh mà ta không ngờ được. Con nào con nấy đều có một cái đuôi mà ở chót mút mọc ra một cái thùy dài, ngắn không nhất định. Chúng có những cái răng khỏe của loài ăn thịt và thò bằng năm, sáu, cho tới bảy đôi gọng ở hai bên đầu ăn thông với yết hầu.

Đó là những đặc điểm chung của loài cá mập. Tuy nhiên cũng có nhiều giống trong loại này nên người ta chia chúng ra bốn ngành tùy theo hình dáng, tính nết và cách sinh sản của chúng.

Trong ngành Si-li-ô-ri-nit (Sylliorinides), ta thường thấy chú Sa-tông (Chaton) đuôi dài trung bình từ 50 tới 60 phân tây, chú Heo bẻ đuôi dài trên một mét, chú Mồm đen tương tự chú Chaton. Thân chúng đều hình thoi, có một cái đuôi loe ra ở phía trên. Mỗi chú đều có hai cái vây lớn ở hai bên mình và hai hàm răng thật sắc xếp thành hình một lưỡi dao găm. Mắt chúng không có mí theo lối nói thông thường nhưng lại có một làn da sụp xuống.

Tuy rất hung hăng và háu ăn, chú Mồm đen ít khi tấn công người, nhưng mỗi khi sập chiến với những con mồi khác, chú thường nhô đầu lên trên mặt nước như muốn nói cho địch thủ biết «có ta đây».

Chú Chaton và chú Heo bẻ có một điểm khá đặc biệt là trứng chúng hình vuông và ở mỗi góc có những móc dùng để bám chặt vào rong rêu. Ngành Seylliorinides cũng còn gồm cả chú Cọp nhà táng (do nước da rằn ri như da cọp) mà người ta thấy nhiều ở Ấn độ dương và biển Trung hoa, chú Thảm hoa mình lớn và đẹp, có vây lõm dóm khiến chú có thể lặn vào

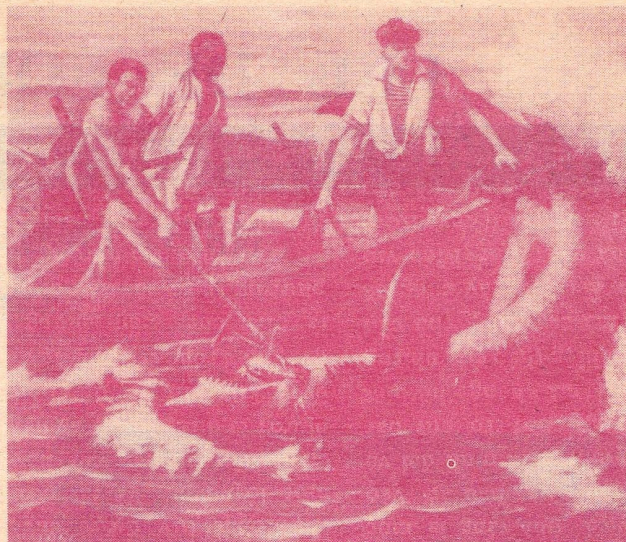
các màu sắc ở đáy biển một cách dễ dàng. Trên đầu có một cái bướu mọc meo mọc chia ra trông ra như một cụm râu.

Nhanh nhất và cũng háu ăn nhất trong họ là Cát-ca-ri-nít (Carcari-nides) mà ta thường thấy ở các đại dương là con Các-sa-ri-nuyt (Carcha-rinus) có một cái lưng đen ngòm, một cái bụng trắng hếu, dài tới bảy, tám mét. Con này ít khi xuất hiện gần bờ biển, mà thường sống dưới lòng đại dương.

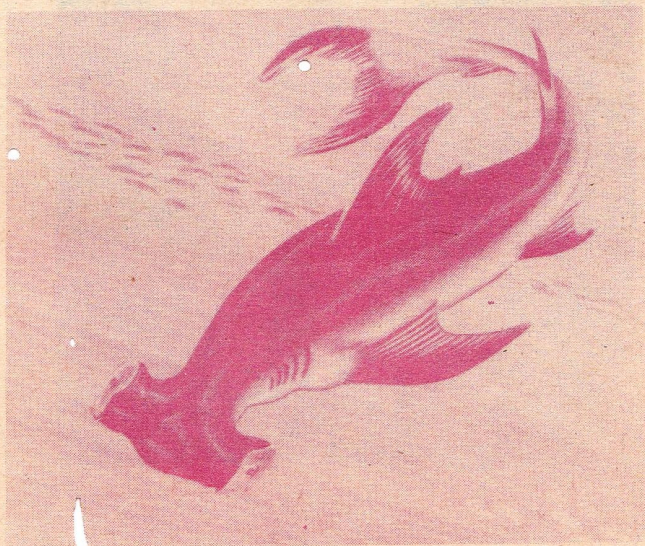
Nói về tính tham ăn của chú thì thôi «ba chê», chú ăn «thùng bất chi thỉnh», chú xực tuốt luốt những gì chú bắt gặp: chim, cá con, xác người, cá voi, thậm chí đến dây thừng, chai lọ, hộp thiếc được vớt xuống bề chú cũng xực hết. Đối với chú, cái gì cũng «hầu» cả! Các thủy thủ đã từng chứng kiến cảnh các chú cá mập rượt theo tàu biển để lượm những miếng thừa do nhà bếp quăng xuống. Ngay cả những lúc bị thương trầm trọng, các chú cũng tỉnh bơ mà tiếp tục chơi cuộc rượt bắt kia.

Cũng trong dòng họ này người ta còn thấy những chú cá mập khác nhưng không nguy hiểm nên người ta thường quăng chài bắt về ăn thịt. Như con «Hải cầu» mình đẹp, dài từ một tới hai mét, Răng chú được xếp đều đặn như răng cửa và thức ăn chính của chú là ngao, sò, tôm, ốc.

Ở những vùng nước ngọt như sông Hằng, sông Ti-gơ-rơ (Tigre), xứ Giăm-be-giơ (Zambèze) và hồ Nica-ra-ga (Nica-ra-ga) có những chú cá mập tiêu biểu cho dòng họ Si-phi-nít (Sphynides): đó là chú Đầu Búa. Người ta gọi thế vì đầu chú có hình như một chữ T. Hai con mắt chú lồi ra ở chóp mút hai nhánh của chữ T trông như hai cái bóng đèn. Thật khó mà giải thích được cái hình thù quái dị này, dù cho một số nhà bác học đã nêu lên giả thuyết bảo đó là «đầu não» là «bộ tham mưu» của chú. Người ta ít gặp loại cá này ở biển. Khi thấy nó lảng vảng ở các miền duyên hải thì phải coi chừng vì nó rất nguy

Chú Si-lô-ô-ri-nuyt (Seyliorhinus) đẻ trứng và ít khi xuất hiện vào ban ngày, nhưng người ta cũng có thể quăng lưới bắt chú tại các bờ biển thuộc Châu Âu nhất là tại xứ Tô cách Lan

Chú cá mập thuộc dòng họ Isurides này rất lợi hại trong việc giao chiến với con mồi nhờ cái đuôi dài thật lớn của nó.

hiểm. Nó không ngần ngại mà tấn công ngay bất cứ bác chài nào dám cá gan quăng lưới định bắt nó. Nó đẻ con và dài từ 4 đến 5 mét.

Sau cùng chúng ta đề cập tới dòng họ I-suya-rit (Isurides). Những chú cá mập thuộc ngành này rất hung hăng... con bọ xít; thân dài tới 7 mét, răng rất bén. Chúng có thói quen hay... bắt nạt người ta. Đó là đặc tính dễ sợ của loài cá mập.

Dòng họ này còn gồm con La-mi (Lamie) có thịt màu trắng và mềm mại, thỉnh thoảng người ta chiên lên bán ở ngoài chợ; còn con cá Cua chuyên sống dưới nước sâu. Dân chài rất e ngại loại cá này vì chúng thường coi lưới của họ chẳng ra gì cả!

VĂN-TRUNG
sưu tầm

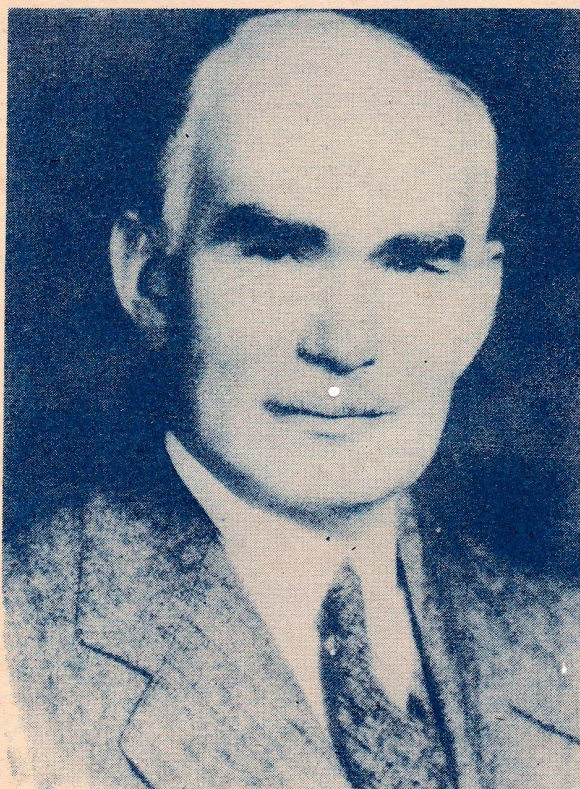
LEE DE FOREST

CHA ĐẼ CỦA MÁY TRUYỀN THANH

(1873 - 1961)

(Theo tài liệu : Lee De Forest : Father of Radio)

VĂN VIỆT

LEE DE FOREST (Li-Đờ Pho-Rét) sinh ngày 26 tháng 8 năm 1873 tại Council Bluffs, Iowa, Hoa Kỳ, con của 1 mục sư giáo phái tin lành. Là một đứa bé đơn độc, gầy gò, ốm yếu nên Lee (Li) thường không thích những trò chơi thể thao và cũng không biết cách làm quen dễ dàng với bạn bè vì bản tính rút rút, nên thường bị chúng bạn trêu chọc và chế riễu, nhưng Lee (Li) đã có 1 lối tiêu khiển riêng bằng cách đọc sách và tìm hiểu mọi vật chung quanh, Lee (Li) hay tự hỏi : Cái gì khiến cho đồng hồ chạy được ? Tại sao

máy chạy bằng hơi nước lại chạy được ? Một lần, tự mình hì hục chế tạo được 1 cái đầu xe lửa chạy được bằng 1 thùng sắt đựng đường bỏ đi, Lee (Li) cùng với em là Charlie (Chà-Lý) nhỏ hơn 5 tuổi rất thích thú với đồ chơi này, ngay cả đến người cha nghiêm khắc cũng lấy làm hãnh diện về sáng chế ra những vật mới lạ làm cho mọi người phải khâm phục. Lee (Li) thường tự nhủ : « Một ngày kia ta sẽ trở thành 1 nhà phát minh thực thụ, ta sẽ cố gắng học và tìm tòi thêm đề cố chế tạo những vật mà chưa có ai làm được bao giờ », Thân

phụ Lee (Li) chỉ muốn cậu sau này sẽ trở thành 1 mục sư như ông, nhưng Lee thì không muốn vậy và chỉ mong trở thành 1 khoa học gia. Biết rõ ý định của con, thân phụ Lee đã gửi cậu theo học tại 1 trường ở tiểu bang Massachusetts (Ma-sa-suy-sét), năm 1893 cậu tốt nghiệp tại trường Mount Hermon Boys' School, cậu học rất giỏi nên được cấp học bổng để theo học tại các trường khoa học Sheffield (Se-pliêu) thuộc trường Đại học Yale (Y-an), tại đây Lee rất chăm học chúng vẫn đơn độc vì bản tính nhút nhát, may nhờ có phòng thí nghiệm đầy đủ của nhà trường nên Lee có thể phát triển được ý tưởng khoa học của mình qua những thí nghiệm. Ngày tháng dần trôi, năm 1899 Lee đã tốt nghiệp với bằng Tiến Sĩ Khoa Học. Sau khi rời nhà trường, Lee về sống tại Chicago (Xi-ca-gô) và làm việc trong 1 xưởng máy phát điện của công ty điện WESTERN ELECTRIC COMPANY với số lương khiêm nhường là 8 mỹ kim trong 1 tuần lễ, sau ông chuyển qua làm tại phòng điện thoại, tại đây ông có dịp đề tìm tòi và thí nghiệm về sở trường của ông, nhiều khi ông làm việc tới khuya để học hỏi thêm về ngành điện báo và vô tuyến điện báo. Ông ước rằng 1 ngày kia ông có thể gửi tiếng nói của người ta và âm nhạc qua không trung đến 1 chốn xa xôi mà không cần giây điện.

Năm 1902, Lee đã phát triển phát minh đầu tiên của ông : đó là máy thu thanh, máy này có thể nhận được vô tuyến điện tín với tốc độ lớn hơn và chính xác hơn, lúc này ông đã thực sự trở thành

nhà phát minh. Sau phát minh trên, ông quyết tâm nghiên cứu và vấn đề khác. Nếu những điện tín viên có thể gửi những ký hiệu chấm và gạch (ký hiệu Morse) của máy điện báo qua không trung thì tại sao người ta lại không có thể gửi tiếng nói và âm nhạc qua không trung được nhỉ? Ông thường nghĩ như vậy từ lâu và bây giờ là lúc mà ông bắt tay vào việc thực hiện ý nghĩ đó. Một khoa học gia tên là John Ambrose Fleming đã sáng chế ra ống chân không (Vacuum tube), Lee nghiên cứu kỹ ống này để rồi phát minh ra bộ phận gọi là khuếch đại âm thanh (Audion tube) vào năm 1907. Phát minh này là một trọng đại hồi bấy giờ vì bộ phận này làm cho những làn sóng âm thanh lớn hơn lên mà lần đầu tiên được dùng vào máy điện thoại có đường dây ở xa, nó dẫn đến việc phát triển ngành truyền thanh, vì vậy Lee được mệnh danh là cha đẻ của máy truyền thanh. Năm 1910, ông dùng bộ phận khuếch đại âm thanh này để truyền lại tiếng hát của danh ca đương thời là ENRICO CARUSO qua không trung, đó là buổi truyền thanh đầu tiên của lịch sử. Sau ông bán bản quyền sáng chế này cho công ty điện thoại. Năm 1912, ông lại phát minh được 1 sáng chế vĩ đại khác: cải tiến bộ phận khuếch đại âm thanh để dẫn đến việc lập những đài truyền thanh như ngày nay. Bộ phận khuếch đại âm thanh mới được cải tiến này đã giúp ông thực hiện được 1 trong những mộng ước: Đường điện thoại viễn phương từ trạm chuyển tiếp của Hải Quân Hoa Kỳ ở Arlington (Arlington), tiểu bang Virginia (Virginia) đến tháp Eiffel (Paris) tại Pháp, 1 người ở Hoa Kỳ có thể nghe rõ và nói chuyện với một người ở Pháp bằng điện thoại mà đường dây băng ngang qua Đại Tây Dương. Năm 1916, ông lập 1 đài truyền thanh riêng, đó là đài truyền thanh đầu tiên trong lịch sử và cũng trong năm đó ông đã truyền đi bản tin tức thứ nhất qua đài truyền thanh của ông. Ngày nay

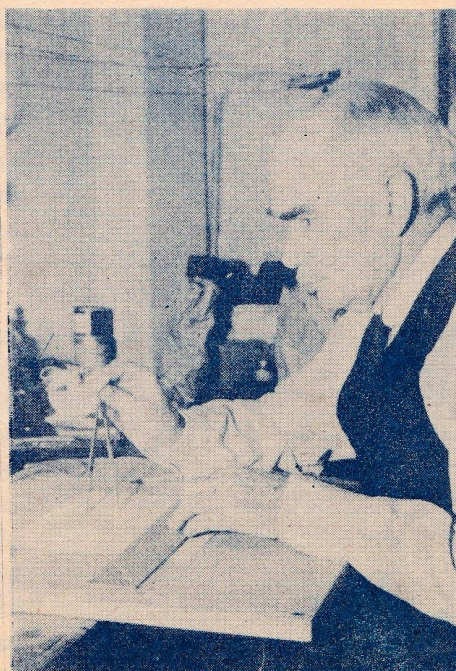
chúng ta chỉ cần vặn nhẹ 1 cái nút ở máy thu thanh hay truyền hình là có thể nghe được những tin tức mới nhất từng giờ một, nhưng đó là cả 1 sự mới mẻ và kỳ diệu đối với mọi người ở vào năm 1916. Lee vẫn tiếp tục nghiên cứu và tìm tòi thêm những điều mới lạ trong lãnh vực khoa học. qua các phát minh trên mọi người đều biết đến ông và thường viết thư nhờ ông chỉ dẫn hoặc giúp đỡ về những thắc mắc khoa học, nhưng những câu hỏi ông thích trả lời nhất là những câu hỏi của các em thiếu nhi. Nhiều thiếu nhi cũng ham tìm tòi và có thể tự chế tạo những máy thu và phát thanh giản dị, chúng thường viết thư cho ông đề nhờ chỉ dẫn và bổ khuyết thêm (như kiểu các em đọc giả của báo Thiếu Nhi viết thư hỏi anh Bình Electronic về Radio làm bằng củ khoai tây 1 mà.) Ông lấy làm sung sướng nhận được những thư này và sốt sắng chỉ dẫn cũng khuyến khích chúng để dẫn dắt chúng hiểu biết thêm về những điều mà chúng cho là huyền bí của khoa học. Một phát minh vĩ đại và quan trọng khác của Lee là sáng tạo ra được Phim nói (Phonofilm - Phono-film), sáng chế này giúp việc mở mang và phát triển ngành chiếu bóng nói và năm 1923, ông trình diện lần đầu tiên trước công chúng 1 cuốn phim nói của ông, đó là cuốn phim nói thứ nhất trong lịch sử điện ảnh. Ngoài ra ông cũng còn phát minh được 1 vài mới mẻ khác để giúp việc mở mang ngành Vô tuyến truyền hình, năm 1948 ông được cấp bằng chuyên môn về phương pháp Vô tuyến truyền hình màu.

Trong suốt đời, ông đã tận tụy phục vụ cho khoa học, đã phát minh ra được hơn 300 sáng chế, mỗi phát minh của ông mở rộng thêm cánh cửa Khoa học huyền bí. Mọi người trên thế giới đều khâm phục và khen tặng ông. Ông đã được thưởng rất nhiều huy chương cùng bằng tưởng lục của nhiều quốc gia trên thế giới, trong số huy chương này có

huy chương vàng (Gold Medal) là phần thưởng cao quý nhất của kỳ triển lãm St. Louis năm 1904. Năm 1946, ông được viện Kỹ sư điện học Hoa Kỳ tưởng thưởng huy chương EDISON về công trạng: «... là người mở đường và hoàn thành ngành truyền thanh...» đây là 1 phần thưởng danh dự và cao quý nhất của LEE DE FOREST. Năm 1939, ông được bầu làm Chủ tịch danh dự hội cựu chuyên viên Vô tuyến điện (Veteran Wireless Operations Association, viết tắt là V.W.O.A.) là 1 hội được thành lập từ năm 1912 qui tụ những chuyên viên ngành vô tuyến điện phải có ít nhất là 10 năm kinh nghiệm trong ngành.

Một trong những môn thể thao mà ông ưa thích nhất là leo núi, năm 60 tuổi ông đã có lần leo thử lên tới đỉnh ngọn núi Mount Whitney, 1 ngọn núi cao nhất nước Mỹ, ông đã leo mất trong 6 tiếng đồng hồ để lên tới đỉnh núi, từ đó trở đi, việc thích thú nhất của ông là mỗi năm vào ngày sinh nhật ông đều leo lên đỉnh ngọn núi này, kỳ leo núi vào ngày sinh nhật năm thứ 70 là kỳ leo núi thứ 5 và cũng là kỳ cuối cùng của ông.

Ông mất năm 1961, thọ 88 tuổi.

ĐỎ PHƯƠNG KHANH phụ sách

một ý nghĩ là với cuốn sách của mình, cả ngàn em sẽ được đọc qua. Và như câu danh ngôn « đọc một cuốn sách là bước vào một thế giới mới », nếu số sách luân chuyển từ em này tới em khác thì các em sẽ lĩnh hội được biết bao tinh hoa ở trong số sách đó.

Trong khi chọn lựa sách để hoàn thành cái mi ni thư viện cho các em, mọi người mới thấy thật sự sách các em đọc được không nhiều. Có những cuốn thấy hình thức giống như loại sách dành riêng cho các em, mà mở ra đọc lướt, chị mới giật mình rằng nếu các em đọc, sẽ tai hại ghê lắm. Thành ra sự gom góp được mớ sách nhỏ bé, ít ỏi, lành mạnh — thật ra chỉ nên coi như tủ sách, chứ gọi là thư viện e ngoa quá chăng — cũng là niềm hãnh diện của các bác, chú và chị. Hãnh diện rằng cái ý tưởng lập thư viện cho các em mượn sách, không có một mục đích gì khác ngoài niềm ao ước cho các em đọc giả quí mến của mình, những đôi mắt long lanh, những bàn tay xinh xắn nhỏ bé sẽ được vui thích lẫn dở từng trang sách để giải trí và học hỏi sau những giờ mệt mỏi với bài vở. Lại cũng giúp phần nào cho ba má các em, vì bận rộn không đọc trước những sách truyện của các em, có thể yên tâm

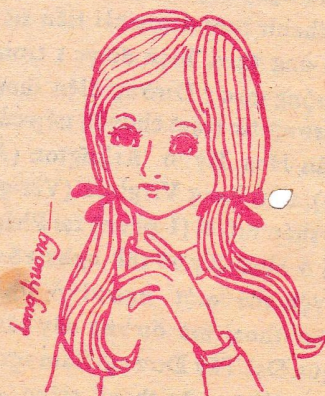
Câu chuyện thư viện

Đã nhiều lần, chị nhắc nhở các em là không nên than thở, hãy nhìn vào khía cạnh đẹp của sự việc để mà lấy làm vui. Bởi vì bất cứ một sự việc nào cũng đều có thể rút ra được những điều tốt đẹp. Cho nên bữa nay chị kể cho các em nghe những vui buồn quanh cái mi ni thư viện của chúng ta, không phải là chị than thở, mà chỉ là chị em mình tâm sự với nhau mà thôi đấy nhé.

Ý nghĩ đầu tiên này ra, đề rồi sau này đi tới sự thành lập thư viện, là thế này: Tòa soạn Thiếu Nhi có hai cái kệ để sách của chú Nhật Tiến. Một hôm vào chủ nhật, có một em Thiếu Nhi tới chơi. Ngồi buồn, em rút ra một cuốn sách ở trên kệ để coi. Em coi một cách thích thú say sưa. Tới giờ cơm, em cứ ngồi mê mải đọc. Thấy tội quá, chị đề nghị chú N.T. cho em mượn cuốn sách đem về. Thường những vụ cho mượn như thế là ít khi « châu về Hợp Phố ». Cho nên tòa soạn cũng coi như nếu em ấy không trả thì thôi. Nhưng chủ nhật sau, em ấy đem trả. Trả sách rồi, em cứ nấn ná bên cái kệ, cầm cuốn này, nhắc cuốn kia với đầy vẻ ước ao được đọc. Thành ra chú N.T. lại cho em mượn một cuốn khác. Buổi tối, nhân họp tòa soạn, mọi người cứ ngậm ngùi cho chú bé hiếu học. Chú N.T. mới nói:

— Hai kệ sách này có một số các em đọc được, còn một số dành riêng cho người lớn. Nếu quý vị có ý kiến gì để sử dụng thì tôi sẵn sàng đóng góp. Cũng có một số là của các văn hữu tặng tôi, tôi định để dành cho các cháu sau này nhưng tôi nghĩ rằng các bạn cũng sẽ vui lòng khi thấy mặt đầu tôi không đóng bìa da để trưng trong tủ, nhưng đem cho các em thì sẽ có nhiều em được đọc, rất ích lợi cho các em trong thời buổi khó khăn, phụ huynh chạy gạo cho con đã cực, làm sao mà đòi hỏi sách truyện được.

Tòa soạn ồn ào bàn tán. Ai cũng thấy rằng sự đọc sách đối với các em là quá cần thiết. Vì thời giờ của các em không thể dành cả cho sự học được. Phải có giải trí và nhu cầu đọc sách rất cần cho một người muốn tiến bộ. Nếu không, nhân cư vi bất thiện, rất tai hại. Kết quả là bác chủ nhiệm vui lòng ủng hộ mấy trăm cuốn sách gồm đủ loại, chú NT ủng hộ tất cả những sách nào của chú mà xét ra các em có thể đọc được, trong đó có cả những cuốn vô cùng quí giá, vì có chữ ký của các văn hữu: bác Vịt Mò đi cầu viện ở cơ quan liên lạc văn hóa Á Châu được một số sách Anh Ngữ, chú Vi Vi đi cầu viện bác Trường Sơn được một số sách của nhà xuất bản Tuổi Hoa, các bác chú khác trong tòa soạn cũng về kiểm lấy những cuốn nào đã đọc rồi, đem góp vào thư viện. Tất cả đều chung

VƯỜN HỒNG • VƯỜN HỒNG • VƯỜN HỒNG • VƯỜN HỒNG • VƯỜN HỒNG

phần nào khi thấy các em đọc những cuốn sách của thư viện Thiếu Nhi.

Những tuần lễ đầu trôi qua thật là khách lệ. Những ánh mắt sáng lên vui mừng của những em mà ba má không mấy dư dả, các em vẫn nghe nói tới những cuốn sách đó, nay được mượn đem về một tuần, không phải thế chân bằng tiền bạc, chỉ cần một lời hứa sẽ trả sách để các bạn khác mượn và các em rất đáng hãnh diện, nếu đã thực hành đúng với lời hứa. Rồi có những em lại sốt sắng hơn nữa, các em tự động bầu lên một ban điều hành thư viện để bọc lại các sách bằng nylon với hy vọng sách sẽ lâu hư, và sẽ thêm một số em khác được đọc. Buổi đóng sách thật là một niềm vui rất vui. Em cầm cái bấm kim vào những giờ cuối trước khi giải tán, mỗi khi bấm cái kim, em dùng cả nửa người lao xuống để vì đã hết sức lực để mà bấm bằng tay. Một số em về nhà xin được ba má một vài cuốn cũng đem tới để ủng hộ. Sau ba tháng, các em thiện chí vẫn còn thiện chí, nhưng tủ sách cứ ngày một gầy ốm eo uột. Một buổi họp của ban điều hành thư viện đi tới kết luận là sẽ đăng báo để đòi các em mượn quá lâu phải đem trả, vì quyền lợi của các em khác.

Số sách trong thư viện là của riêng các em trong gia đình T.N. Các em đều có quyền lợi như nhau. Do đó các em được tùy nghi quyết định các biện pháp để bảo trì số sách cho khỏi thất lạc, ngõ hầu các em khác có cơ hội để đọc.

Sau số báo đăng tên yêu cầu trả sách một số em lật đật đem tới với lời xin lỗi đã để phiền cho các bạn trong ban điều hành, đáng lẽ ngày nghỉ được đi chơi lại phải trích lục soạn xếp các sách thiếu v.v... một số em gửi thư tới hạn tuần sau trả nhưng đồng thời cũng có một vài em viết thư tới nói xa xôi, giận dỗi và xin rút

lui khỏi gia đình Thiếu Nhi vì «... cháu xét thấy không xứng đáng trong GDTN, cháu xin rút lui». Có em thì trách móc chị đã có trả lời em ấy rằng sẽ cho người tới nhà lấy lại sách sau khi em ấy coi xong, nên em ấy mới không đem trả.

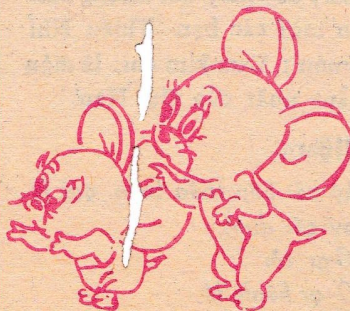
(Thật ra thì chị trả lời thế này ở hộp thư số 49: "Các em mượn một cuốn sách đọc trong một tuần. Tuần sau tới đem sách cũ trả rồi mượn sách mới. Các em đừng để ở nhà quá lâu, các bạn sẽ thiếu sách đọc. Sau thời hạn 1 tháng nếu các em chưa trả, chị sẽ buộc lòng phải cử người tới đòi gây phiền phức cho tòa soạn. Mong các em nghĩ tới ích lợi chung mà giúp chị hoàn trả sách cho đảng hoàng, để xứng đáng với lời

hứa khi gia nhập GDTN) Các em thử tưởng tới những phiền phức của sự đi đòi, trong khi công cuộc cho mượn hoàn toàn miễn phí. Thật là vô lý và tốn tiền xe. Rồi lại còn có một số em rủ nhau rằng cả lớp sẽ tới mượn mỗi người một cuốn sách đem về gom lại làm tủ sách riêng của lớp, không trả lại thư viện Thiếu Nhi nữa. May thay trong số các em được rủ đó, còn có em tâm hồn thật là trong sáng, thấy ý tưởng ích kỷ của bạn, không đồng ý, báo tin cho ban điều hành thư viện biết. Chị buồn lắm. Những sách đã tặng thư viện, còn hay mất thì chỉ các em có ảnh hưởng, tòa soạn không còn liên quan tới. Nhưng cảm tình đối với nhau mà sút mẻ vì những cuốn sách đó thì mọi người đều đau lòng, rất đau lòng. Chị biết chắc chắn rằng 1 ngày kia, khi các em lớn, các em sẽ hiểu tấm lòng của tất cả những người đã làm chút gì cho thư viện. Nhưng tiếc thay, khi đó thì đã quá trễ, trái tim nồng nhiệt của những người thiện chí đã một lần bị các em vô tình làm cho tê dại.

chị Đỗ Phương Khanh

MẤU

THÊU

CHỊ ƠI!

● *Chị ơi! Có mấy thứ «ăn» hở chị?*

Hoài linh Vũ

— Cỗ nhân nói «Miếng ăn là miếng xấu» thắc mắc làm chị em ơi!

● *Chị ơi! Trong tòa soạn ai hiền nhất?*

D.V.P

— Chị!

● *Chị ơi! Sao chị lại thích nhất mục «Chị ơi»*

Dũng văn Phạm

— Tại cái «tôi» to kỉnh xù.

● *Chị ơi! «Im lặng là vàng» thế còn nói chuyện là cái gì?*

Diễm Phượng, Gò Vấp

— Nói chuyện là bị phạt em ạ.

● *Chị ơi! Em là con trai mà sao cứ mỗi khi ăn cơm xong là chị em bắt em phải rửa bát hở chị?*

Đoàn Tấn Hoàng, Saigon

— Chị em «khỏe» ghê!

● *Chị ơi! Sao chị không làm thơ hay văn trong báo của chúng ta hở chị?*

Quỳnh Anh

— Ham lắm chứ! Nhưng nếu làm được thì đã làm rồi, em khỏi phải nhắc.

● *Chị ơi! Tại sao thầy giảng bài mà em chẳng nghe gì hết vậy cà? kén vàng*

— Chắc em còn mắc suy ngẫm câu «Nếu không nghe lời thầy ta, lo mơ mộng hão thì ra đường» đó mà.

● *Chị ơi! Khi bị cúp điện, em muốn bóng đèn cháy, phải làm sao bây giờ?*

Thảo Lam, Bình Dương

— Tầm sáng rồi quẹt lửa, Nhưng phải lót mo cau vào móng đã, vì chắc chắn sẽ được lãnh vài chục roi rồi đó em nhé.

Thân mến

Chị MAI LOAN

Dưa Kim Chi

món ăn củ Đại-Hàn

Từ trước tới giờ, mục «Tay ngọc bên bếp hồng» chỉ trình bày «làng nước» những món ăn Việt Nam thuần túy, hôm nay đề «thay đổi không khí» Thanh xin mời các bạn «Thiếu Nhi» cùng làm món: Dưa kim chi, là món «khoái khẩu» nhất của Đại-Hàn.

Vật liệu:

- 2 ký cải bắp thảo (còn gọi là cải dòi hay cải dún)
- 100 gr tỏi
- 100 gr hành lá
- 5 trái ớt to

KỶ NIỆM XƯA

(Cảm tác truyện của Lê Mẫn trong «Thiếu Nhi 6»)

Em còn nhớ mãi kỷ niệm xưa
Hai năm xa cách nhớ sao vừa
Lớp học thầy cô bè bạn cũ
Các bờ nơi đó quên mình chưa

Em nhớ ngày xưa năm đưa mình
Cắm đây bàn học những hoa xinh
Một hôm làm lễ phong hoàng hậu
Từ đó cùng nhau dựng triều đình

Rồi chợt ngày vui thoảng qua mau
Ngự đệ, quân sư khóc nghẹn ngào
Quận chúa, quân vương hôm cuối đó
Buồn bã nhìn em trả ngôi cao

Dù chỉ còn là trong giấc mơ
Em ở nơi đây vẫn đợi chờ
Hôm nào năm đưa vui sum họp
Bồi hồi nhắc lại thuở ngây thơ

ĐĂNG VƯƠNG

- 5đ gừng
- 5đ muối
- 1 muỗng cà phê bột ngọt
- 1 muỗng canh nước mắm
- nửa chén nước chín (đã nguội)

Cách làm:

Cải tách ra từng lá, chẻ dọc và cắt đôi hay ba, tùy theo bẹ cải. Xong rồi, bỏ cải vào thau, mỗi lớp cải một lớp muối, rồi đập lại. Độ 15 phút đổ ra rửa sạch và vắt cho ráo nước, cho vào thau sạch, lấy ớt (tách hạt cho sạch), tỏi, gừng băm nhuyễn ra, đổ vô thau cải, trộn đều, trút bột ngọt, nước mắm, hành lá (cắt đôi), nước chín vô thau cải. Rồi nêm nếm cho vừa ăn. Xong cho vào keo, cất vào tủ lạnh độ 2 hôm lấy ra ăn là vừa.

Món này hơi rắc rối, phải không các bạn! Nhưng ăn thì rất ngon, nhất là ăn với cá chiên nước mắm ớt thì khỏi chê! Thanh mách nhỏ là món này chỉ dành riêng cho những ai biết ăn cay mà thôi đấy nhé!

Thanh Thanh

bướm

TRONG VƯỜN

MỘT NGÀY MAI

Ngày tôi tập tễnh làm «thi sĩ»
Bỏ ngỡ từng niêm luật trắc bằng
Thơ rót thơm thơm mùi sách vở
Học đường, xứ sở, núi sông trắng

Tôi viết hồn nhiên với tuổi thơ
«Cảm hứng» từ trong muôn ước mơ
Lòng mẹ, tình cha, thầy, bè bạn
Thề hiện cùng trong ý vụng khờ

Thương cho đất nước bị ngăn đôi
(Thuở mới sinh ra đã thế rồi!)
Thơ tôi gói trọn niềm mong ước
Ngày nào thôi hết có chia phôi

Bình lửa bùng lên mang mãnh liệt
Quê hương rách nát đạn cây sâu
Từ bỏ hoa niên vào tuổi lớn
Tôi biết suy tư, biết lặng sầu

Tang tóc lan tràn theo tiếng súng
Xót xa rồi khổ cả hai miền
Tôi đem thơ rót ra thành lệ
Khóc buồn cuộc chiến quá oan khiên

Mong một ngày mai, một ngày mai
Lớp lớp người dật nổi tương lai
Và tàn binh biến thơ tôi sẽ
Ca ngợi giang san cầm tú này.

HUỲNH CHỨC (M-Y)

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

QUÊ NGOẠI TÔI

Hè về theo dấu chân chim,
Tôi về quê ngoại, một miền ruộng
xinh.

Đường quê cát bột trắng tinh
Kia rừng hoang dại, kia đồng thênh
thang

Ô! nàng chim bỗng vang vang...
Hát chào mừng đón tình tang người
về.

A kia! ruộng lúa phì nhiêu,
Bắp ngô tươi tốt, gió chiều nên thơ,
Líp khoai mì chẳng thờ ơ!
Nhẹ nhàng xanh mướt đang chờ
người trông.

Con trâu cày ở cánh đồng.
Nói lên sức sống no lòng ấm êm.

Nơi đây ngày tháng êm êm.
Tôi yêu quê ngoại. Viết liền bài thơ!

HỒNG THỤY

(*Tuổi Lạc Hồng—Biên Hòa*)
(*thân tặng Uyên Thụy Phương B)*

NHẠC CHIỀU QUÊ HƯƠNG

Tiếng sáo diều vi vu
Đưa hồn vào thiên thu
Tiếng gió chiều nhẹ ru
Cho ta cuộc viễn du
Tiếng hát nào đâu đây
Dư âm vang nhẹ bay
Đưa hồn ta theo mây
Cho ta bao ngất ngây
Tiếng chim đang reo vang
Thánh thót tựa cung đàn
Khi chiều về thênh thang
Cho ta cõi mơ màng
Tiếng nhạc chiều quê hương
Cho ta bao tình thương
Ta thương mến khôn lường
Ôi quê hương! Quê hương!

HÙNG VỸ
(*Lương văn Bình*)

XA TRƯỜNG

Trăng tan thành hạt nhỏ xuống đời
Nhủ lòng một chút lạnh, buồn ơi!
Hai hàng đèn thấp, hôm nay trẻ
Nhìn nhau không nói được nửa lời

Khóc dùm tôi nhé những cây xanh
Chiều im lá rủ dáng tội tình
Nhớ giùm tôi mấy chiều tan học
Buổi về rức rở dưới chân thang

Hôn giùm tôi nhé những bức tường
Làn nắng ngọt ngào chưa rũ sương
Bức màn trắng buông bên cửa sổ
Nhìn xuống chân cầu đôi bằng khuỷu

Thương giùm tôi nhé đàn bướm
ngoan

Dúm cỏ khô cần, gió mười phương
Sân trường vắng ngắt ngày chúa nhật
Bạn bè, tên tuổi lãng quên dần

NHÃ QUỲNH

(*Bút nhóm Hoa Tiên*)

THU SANG

Gió buồn len qua song cửa nhỏ
Nắng sớm vờn trên khóm cúc vàng
Nhìn kia một vài con bướm đỏ
Trông chờ thấp thỏm bước Thu sang.

RÁNG CHIỀU

(*Võ Hồng Nam*)

MÙA THU TRONG MẮT EM

Thu chớp mắt sau giắc miệt mài
Môi cười thoải mái khe vượn vai
Em guốc khua vang hồn vụng dại
Trở lại học đường sống thơ ngây
Trường ơi! em về đây vương vấn
Ba tháng hè vắng tiếng chuông ngân
Đàn chim non lại về làm tổ
Tò hòng xinh quá những tình thân.

RONG TÍM

(*bn Mây Tím*)

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

VIẾT VỀ NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

SỐ THỨ TỰ NHẬN ĐƯỢC 268

ĐI VÀO KỶ NIỆM

Thưở ấy, tôi còn học lớp năm tại ngôi trường thôn bé nhỏ. Nói là «ngôi trường» cho oai vậy, chứ thật ra đó chỉ là một hội trường cũ đã phế bỏ — nằm ở sát đình làng, được ngăn ra làm hai phòng để dạy. Một phòng là lớp năm tôi, còn phòng kia dành cho lớp vỡ lòng. Trường trông thật đơn sơ và nghèo nàn: mái lợp bằng những đợt dừa nước, vách đan bằng những nếp tre chẻ nhỏ, bàn ghế chỉ đóng sơ sài.

Lớp tôi, học trò thì rất đông (vì cả làng chỉ có một lớp năm) mà bàn ghế lại ít, cho nên mỗi bàn có đến bảy, tám đứa ngồi chen chúc nhau, vì vậy mà suốt năm — dù mưa hay nắng — cũng thật khổ cho bọn học trò lớp tôi.

Về mùa nắng, mái lá dừa nước của trường rút lại, cong queo tạo thành những khoảng trống đầy cả, mặt trời theo đó chiếu những tia nắng gay gắt lên đầu lên cổ bọn tôi, thật là nực nội, mặt đứa nào đứa nấy cũng lấm tấm mồ hôi. Có đứa dùng vỏ phe phẩy thay quạt, có đứa cời cả khuy áo trên, nhưng cũng không xua đuổi nổi cái nóng bức khó chịu này — một phần vì ngồi chật chội, một phần vì ngôi đình làng án ngữ mất ngọn gió nồm thổi ra. Chỉ tội nghiệp cho các cậu ngồi đầu bàn, cứ lâu lâu lại bị những đứa ngồi trong lấn ra, rớt

xuống đất đánh «bịch» đau điếng làm cả lớp cười vang...

Đến mùa mưa, nước mưa lại theo những khoảng trống cũ chảy vào trong lớp, làm cả lớp chạy tránh như vịt, chỗ này dột dời chỗ kia, tiếng suýt soa vì ướt rợn cả lên ồn ào. Những khi mưa lớn thì cả thầy lẫn trò đều phải chạy sang nấp nhờ ở hiên đình kế cạnh...

Thầy dạy lớp năm tôi, tuổi trạc trung niên, dáng người cao và gầy, khuôn mặt hốc hác, có đeo kính cận trông rất đạo mạo và nghiêm khắc, nhưng thầy rất hiền. Có lẽ vì trải qua nhiều kinh nghiệm trên đường đời, thầy biết tâm tính bọn tôi còn thích chạy nhảy hơn là học hành nên ít khi thầy đánh hay phạt bọn tôi. Cuối giờ dạy, thầy thường kéo cả lớp ra sân trường bày cho những trò chơi có tính cách hoạt động vui vẻ, có lúc thầy bảo cả lớp ngồi quanh thầy để nghe kể chuyện, giọng thầy kể thật hay và hấp dẫn làm bọn tôi say mê và thích thú.

Học với thầy sướng như vậy cho nên cuối niên học, bọn tôi chẳng có đứa nào muốn lên lớp cả. Vì lên lớp là... phải xa thầy, xa những trò chơi và câu chuyện trong mỗi cuối giờ học.

Với lại, theo anh tôi và các học trò ở trường làng thì trên trường ấy, có một ông thầy dạy lớp tư rất nghiêm khắc với học trò, làm bọn tôi đứa nào cũng sợ, dù rằng chưa gặp mặt thầy ấy lần nào.

Có đôi lúc, tôi muốn thời gian đi thật chậm, để còn ở mãi trong vùng kỷ niệm ngôi trường thôn ấy...

Nhưng dù muốn, dù không, thời gian thấm thoát đã trôi qua thật nhanh tôi phải rời ngôi trường thôn, rời lớp năm thân yêu để bước thêm một bước nữa trên đường học vấn...

Đêm trước buổi tựu trường, tôi nằm trần trọc mãi, ngủ không được, đầu óc cứ nghĩ miên man về ông thầy lớp tư với những lo sợ vu vơ. Tôi bỗng ao ước vì một lẽ gì đó, ông thầy ấy dời đi nơi khác và để thầy lớp năm cũ lên dạy thì thích biết mấy... Tôi

thiếp đi lúc nào không hay. Trong giấc ngủ, sự lo âu vẫn hiện hiện bóng cơn mơ.

Nhưng lời ước của tôi trở thành vô nghĩa vì sáng hôm sau khi chúng tôi vừa đứng sấp hàng tại sân trường làng, còn ngỡ ngàng với ngôi trường to lớn, thì có vài tiếng xì xào:

— Ê! «ông» lại đó bây kìa!

— Thầy mình đó hả?!

Một dáng người to lớn đi lại phía lớp tôi, với đôi kính cận trên mắt trông thầy thật khó đoán. Dừng lại ở lớp tôi, thầy nhìn — rồi nhắm mắt:

— Các trò sắp hàng gì lạ vậy?

Sau cây roi mây trong tay, nhưng đứa chưa sắp hàng bị thầy phết cho một roi quất dứt. Tôi, vì nhỏ con phải đứng phía trước, bị mấy đứa sau lấn ngã người về phía trước, sát bên thầy. Tôi hoảng hồn. Chưa kịp đứng dậy thì thầy đã cúi xuống nắm vành tai tôi kéo lên dẫn về hàng. Đau đến chết người, nhưng tôi chẳng dám khóc.

Sau bữa đó, có vài đứa vì quá nhát và sợ nên nghỉ học, còn bọn tôi — phần nhiều vì cha mẹ bắt buộc nên phải đến trường — thật không khác gì một cực hình.

— Nó tưởng xe hơi mình là cái trứng nên nó áp đấy.

Nhưng rồi về sau, bọn tôi cũng quen dần, trông thầy không sợ nữa, nhưng bọn tôi chỉ ngán mấy hình phạt của thầy cho những đứa lười học, không thuộc bài, bất tuân kỷ luật. Tính thầy vốn dễ nể giận, nên bọn tôi ít khi làm trái ý thầy. Ba hình phạt «độc đáo» nhất của thầy đó là : qui «sơ mít», khẽ tay, véo bắp vế non...

Suốt năm ấy, tôi nhớ chỉ có một lần tôi bị phạt, đến bây giờ mà vẫn thấy còn ớn ớn...

Sáng hôm ấy, có giờ sở học thầy dò bài cửu chương. Thầy đã dò 5 đứa mà chẳng đứa nào thuộc cả, thầy nổi giận gọi bài hết cả lớp từ trên xuống dưới. Thuộc lâu : 10, vấp : 5, không thuộc : 1.

Tôi, thì cửu chương nào cũng thuộc, trừ cửu chương 7, đã đọc mấy lần mà cứ vấp hoài. Sẵn dịp tên tôi còn xa. Tôi biến vội cửu chương 7 lên bìa vở, đề lát không thuộc thì «cóp».

Lúc đầu thầy còn kêu lên bằng, sau vì nhiều nên thầy cho đứng tại chỗ đọc. Tiếng thầy vẫn đều đều :

- ... Lê đình Tài...
- ... Lê đình Cường...
- ... Chung Hòa...
- ... Nguyễn Đường... Nguyễn Đường...

Chết! đến tên tôi mà tôi quên mất. Tôi đứng dậy. Thầy ngược mặt lên :

- Đọc cửu chương 7.

Chết! Lại ngay bài tôi không thuộc. Nhưng vẫn lấy giọng bình tĩnh, tôi đọc :

- 7 lần 1 là 7
- 7 lần 2 là 14
- 7 lần 3 là...

Tôi liếc xuống vở... à ! 21...

- Đọc mau đi chớ...

- 7 lần 3 là 21
- 7 lần 4 là

Lại liếc xuống. Thằng Lai ngồi bên, khi này không thuộc, thấy vậy nổi cáu đứng lên báo cáo :

— Thưa thầy, trò Đường coi trên vở đọc.

Thầy đứng dậy nhìn xuống, kêu tôi lên bàn, gặt :

— Sao em dối trá vậy ?

Mặt tôi tái mét, cúi gằm xuống, không trả lời, Thầy điềm nhiên bảo :

— Thôi, trở lại đằng kia qui «sơ mít», lát tôi dò bài lại.

Tôi thầm kêu «trời !», cầm quyền vớ, cúi mặt đi lại góc phòng, qui xuống hai vó mít đầy gai. Lúc đó, tôi mặc quần sọc nên phải đề hai đầu gối chịu trận. Cầm quyền vớ trong tay mà tôi chẳng đọc được chữ nào. Cứ một lát lại ngó thầy, thầm mong «ông» cho đứng dậy.

Nhưng mãi đến khi dò bài xong cả lớp ông mới quay nhìn tôi, kêu lại. Khi tôi đứng dậy thì hai đầu gối đã bầm đen và lổm đổm như mạng lưới. Sau khi dò bài xong, thầy nói cùng tôi :

— Lần sau, trò đừng gian như vậy nhé, Trò nên biết gian, dối trá

như vậy là một điều rất xấu, nên tránh. Thôi ! về chỗ.

Tôi lí nhí «ạ» rồi cúi mặt đi xuống...

Ngày tháng thấm thoát trôi qua thật nhanh, đến bây giờ tôi đã học lớp 10. Một lần, có dịp đi ngang ngôi trường cũ, tôi ghé lại. Nhưng không tìm được bóng dáng thân yêu ngày xưa. Tôi nghe nói thầy lớp năm đã chết vì bệnh lao, còn thầy lớp tư đã lưu lạc nơi nào không hiểu.

Trường xưa còn đó. Nhưng hai hình bóng thân yêu đã chết. Có còn chăng chỉ là dư âm vắng vắng.

Tất cả đã trở thành kỷ niệm. Một kỷ niệm vàng son theo tuổi tiếc...

ĐĂNG-LINH

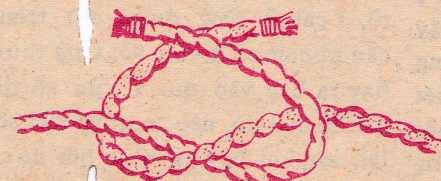
(viết cho các bạn lớp 5,4 (63-65))

NÚT DẸP

KÉN VÀNG

(Theo Hướng Đạo Việt Nam)

Rất ích lợi để cột 2 đuôi băng, cột chặt gói hàng và nối 2 dây bằng nhau. Nó không tuột và dễ mở.

Càng kéo càng chặt nhưng khi mở chỉ kéo thẳng A-A' rồi vuốt dây B ra.

NÚT THỢ DỆT

Để nối 2 sợi dây không bằng nhau.

Ta có thể nối drap và mền bằng nút này để thoát nạn khi nhà cháy.

LOÀI VẬT CÓ BIẾT NHẬN XÉT KHÔNG???

VỊT MÒ
sưu tầm

(Theo tài liệu : *Puzzles in Nature*
trong tạp chí *Reader's Digest*.)

— Làm sao chim biết được khi nào cần thiên di về miền Nam để tránh rét ?

— Con Gấu ngủ trong bao lâu về mùa Đông ?

Đó là một vài câu hỏi mà chúng ta thường thắc mắc về sự nhận xét của loài vật.

LÀM SAO ONG BAY ĐƯỢC VỀ TÒ

Một khoa học gia người Pháp tên là JEAN FABRE (Giăng-pháp) đã cố khám phá ra làm sao con ong biết cách tìm đường bay về tổ cũ ; ông làm thí nghiệm như sau : ông đánh dấu trên mình 1 số con ong bằng những chấm sơn trắng, bỏ chúng vào trong 1 hộp giấy, đem đặt ở một khoảng cách xa tổ chúng độ hơn hai dặm (1 dặm = 1 Mile = 1 km 60) và thả cho chúng bay tự do, đàn ong đó liền bay thẳng về tổ. Một lần khác ông lại bắt 10 con ong khác đem chúng đến một khoảng cách xa hơn, chừng ba dặm, khi thả cho chúng bay thì 5 trong 10 con này bay được về tổ. Vậy cái gì đã khiến cho ong biết đường bay về tổ ? Khi ong còn mới biết bay, lần đầu chúng bay khỏi tổ một quãng ngắn, chuyển bay này không phải là để thử đôi cánh non nớt nhưng là để tìm hiểu địa thế chung quanh tổ, mới đầu nó bay xa tổ chừng một hay hai thước, lượn vòng chung quanh để nhận xét rồi tiếp tục bay thẳng, dần dần nó bay xa hơn cứ thế cho đến khi con ong thuộc rõ địa thế và nhận quen những vật trên đường bay của nó, tức là nó đã nhớ địa thế chung quanh tổ nó. Nó bay trở về tổ dễ dàng vì nó đã

bay trên khoảng đường bay mà nó đã quen thuộc. Jean Fabre còn chứng minh cho chúng ta biết rõ hơn nữa bằng cách bắt 20 con ong trong một tổ ở một bên bờ hồ, thoát đầu ông đánh dấu những con ong bằng những chấm sơn trắng, rồi ông đem chúng đến một khoảng đất cách xa tổ chúng khoảng 6 dặm, và thả cho chúng bay kết quả 17 trong số 20 con ong đó bay được về tổ, 3 con còn lại có thể là ong con chưa bay đủ những chuyến bay nhận xét nên không biết đường bay về tổ. Một lần khác, ông lại bắt 17 con ong đó, và chỉ đem chúng cách xa khỏi tổ chừng 3 dặm nhưng về phía bên kia hồ, khi ông thả cho chúng bay thì chúng bay loạn xạ không theo một hướng nhất định nào và không một con nào bay được về tổ cả. Nó không thể bay về tổ qua mặt nước hồ được vì nó không nhận được địa thế quen thuộc, hay nói rõ hơn là mặt nước không có những địa hình mà nó đã trông thấy hàng ngày vì nó chưa bao giờ bay qua bên kia hồ để kiếm ăn. Ong có thể bay xa 1 cách dễ dàng không ? Nó có thể bay xa 10 thước trong 1 giây, vậy trên 1 đường bay dài vài dặm nó chỉ bay trong vài phút. Để kiếm ăn, Ong thường bay xa khỏi tổ chừng 2 dặm, có 1 vài con có thể bay xa hơn khoảng 10 dặm mà vẫn bay được về tổ 1 cách dễ dàng. Ong hình như có vẻ khó nhận được lối đi mới để bay trở về tổ, 1 cái tổ Ong được đặt trong 1 căn phòng có 2 cửa sổ, Ong thường bay ra bay vào qua 1 cửa sổ thứ 1 gần tổ của nó, nếu ta đóng cửa sổ đó lại, sau khi bay quanh 1 hồi nó cũng bay ra bay vào bằng cửa sổ thứ 2

vẫn mở, ngày hôm sau nếu ta lại mở cửa sổ thứ 1 ra thì Ong vẫn quay bay ra vào bằng cửa sổ thứ 2 và đã quên mất cửa sổ thứ 1 vì nó vẫn nhớ đường bay cũ.

LÀM SAO ĐÀN KIẾN BIẾT ĐƯỜNG BÒ ĐƯỢC VỀ TÒ ?

Khi chúng bò dưới đất, những chỗ lồi lõm của mặt đất giúp chúng nhận được địa thế chung quanh tổ nó. Nhiều giống kiến thì mù, với những giống kiến mù này thì Xúc giác và Khứu giác đã giúp chúng. Khứu giác của loài kiến và của 1 vài loại côn trùng được thể hiện bằng 2 cái râu trên đầu mà ta gọi là 2 cái Ấng Ten hay Vòi Cảm Quan. Em đã có lần nài trông thấy con Kiến ngoáy 2 cái râu trên đầu nó chưa ? Không phải là nó đùa đầu mà là nó đang đánh hơi để tìm đường về tổ đấy. Kiến không những chỉ ngửi những hương vị trong không khí mà còn ngửi cả dưới đất, mùi hơi quen thuộc của tổ nó hướng dẫn nó tìm thấy đường về tổ. Nếu ta bắt 1 con Kiến trong 1 đàn kiến đang bò trên đường về tổ, đem đặt con Kiến đó ngược về hướng khác, loanh quanh 1 hồi con Kiến đó cũng lại bò quay đầu theo hướng đi cũ, vì nó ngửi theo hướng của mùi thơm tổ nó. Kiến cũng còn theo hướng chiếu của ánh nắng mặt trời rọi xuống đất mà tìm đường về tổ nữa, nếu 1 đàn kiến đang bò theo ánh chiếu của 1 tia nắng mặt trời từ hướng Tây, ta lấy 1 cái gương và soi đổi chiều chiếu của ánh nắng mặt trời sang hướng Đông thì lập tức đàn kiến cũng quay đổi hướng bò theo hướng Đông.

CHIM BỒ CẦU VỀ TÒ CÁCH NÀO

Làm sao Chim Bồ Cầu đưa thơ lại bay trở về tổ cũ được khi chúng bay xa khỏi tổ hàng trăm dặm để kiếm ăn? Chim Bồ cầu đưa thơ có thể bay trở về tổ dễ dàng sau khi chúng bay xa chừng 200 dặm, 1 vài trường hợp nó bay xa hàng 600 dặm mà vẫn bay về tổ được. Vậy làm sao nó biết tìm được đường bay về tổ? Vì nó đã nhớ địa thế và những hình thể quen thuộc trên mặt đất của quãng đường bay của nó. Nếu ta bắt 1 con Chim Bồ Cầu nuôi trong nhà, đem lên 1 chiếc Phi Cơ và chiếc Phi cơ bay trên 1 đám mây mù, thả con Chim bồ cầu đó ra nó sẽ không bay trở về tổ được vì mây mù đã ngăn cản hết địa thế và những hình thù quen thuộc trên đường bay của nó, như vậy có phải là nó thiếu yếu tố địa lý không? Đó là 1 trong muôn vàn thách thức lôi cuốn chúng ta của Thiên nhiên...

VIT MÒ

9 ĐIỀU KIỆN CẦN THIẾT để sống có HẠNH PHÚC

1. Có đủ sức khỏe để thích-thú làm việc.
2. Có đủ tiền bạc để tiêu dùng khi cần thiết.
3. Có đủ nghị lực để tranh đấu vượt mọi nỗi khó khăn
4. Có đủ phục thiện để nhìn nhận những lỗi lầm của mình mà không phạm tội nữa.
5. Có đủ nhẫn nại để chịu đựng cho đến khi đạt được kết quả tốt.
6. Có đủ lòng nhân từ để nhìn thấy chỗ tốt đẹp của người khác.
7. Có đủ tình yêu để thúc dục mình trở nên hữu ích và giúp đỡ kẻ khác.
8. Có đủ lòng tin để thực hiện nhiệm vụ của con người.
9. Có đủ ước vọng để đừng lo sợ tương lai.

GOETHE

(Thi hào người Đức)

MẬT MÃ KHÔNG TÊN SỐ 4

KÉN VÀNG

(Theo Hướng Đạo Việt Nam)

A.—Chỉ dẫn:

— Viết chữ theo hình tròn ốc trong các ô vuông của một tờ giấy tập hay Ca-rô và viết theo kim đồng hồ.

— Dấu thập là khởi điểm (+) ở trung tâm hình tròn ốc.

— Mẫu tự F ngăn chữ.

Thí dụ: Em là T.N.

N	F
T	EM
F	+ F
L	A L

E	N	S	F
E	H	A	S
D	+	Y	O
S	D	F	X
U	H	T	F

B.—Bản tin gửi:

Hãy đến sở thú.

Ta viết:

TRÒ CHƠI

QUẢ BÓNG ĐỘC ÁC

(KÉN VÀNG viết theo Hướng Đạo VN)

Mục đích: Luyện sức

Chỗ chơi: Sân hoặc phòng rộng

Số người chơi: 10 đến 40

Vật liệu: Một quả bóng

Xếp đặt: Đứng vòng tròn. Mỗi người cách nhau độ ba bước

CÁCH CHƠI:

Chuyền quả bóng đi vòng tròn, người này ném cho người kia. Ai chụp hỏng bị phạt. Lần đầu qui xuống một chân. Lần thứ hai quỳ hai chân, lần thứ ba ngồi xếp bàn, lần thứ tư chỉ bắt bóng với một tay, đến lần thứ năm thì phải loại. Hai người còn lại sau cùng thì thắng cuộc. Nếu sai cũng bị phạt như chụp sai.

LỜI TRÉ

Một nhà tỷ phú, một hôm đi dạo quanh vườn, gặp thằng nhỏ con tài xế của mình. Ông ta ôm thằng nhỏ vào lòng và hỏi:

— Bà biết tôi là ai không?

— Dạ biết. Ông là người vẫn thường nhờ xe của ba tôi mỗi ngày.

Trả lời Ô CHỮ

NGÀY THƠ

Người cảnh sát ngạc nhiên khi thấy từ mấy phút rồi, một em trai xách cái xách tay cứ đi vòng quanh nhà mãi. Đến vòng thứ sáu, ông chặn em lại hỏi:

— Chuyện gì vậy? Sao em cứ đi vòng quanh nhà hoài thế?

Mặt em bé buồn thiu:

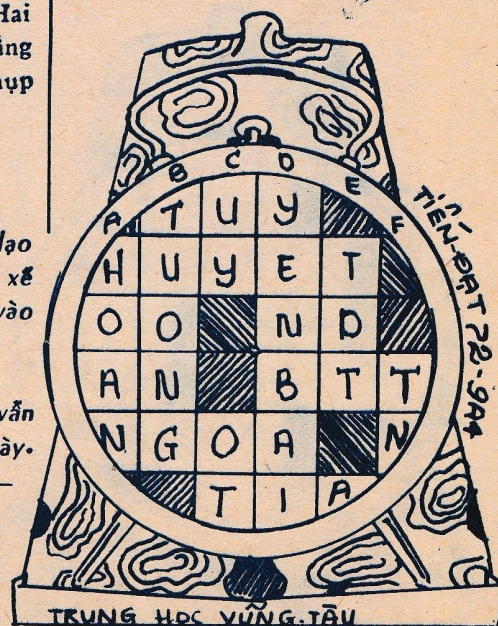
— Em bỏ nhà ra đi, không ở nhà với má em nữa!

— Thế sao em cứ đi vòng quanh hoài, không băng qua đường.

— Tại mẹ em không cho em băng qua đường?

Cảnh sát: ??.....

HỒNG NAM

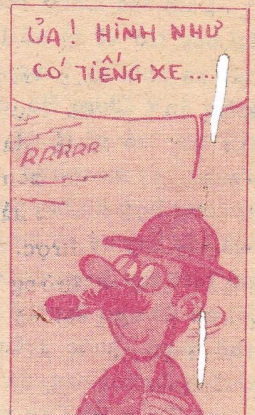
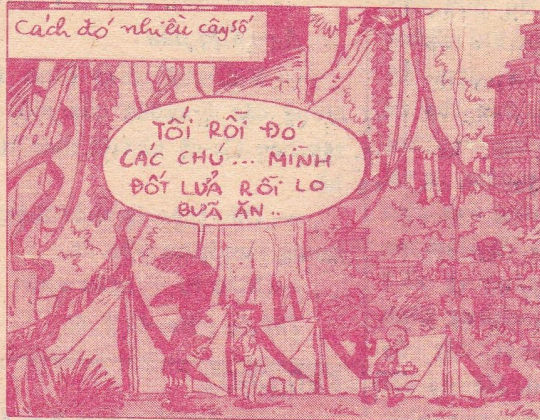

TI' XIU ĐẠI THẦN LỰC

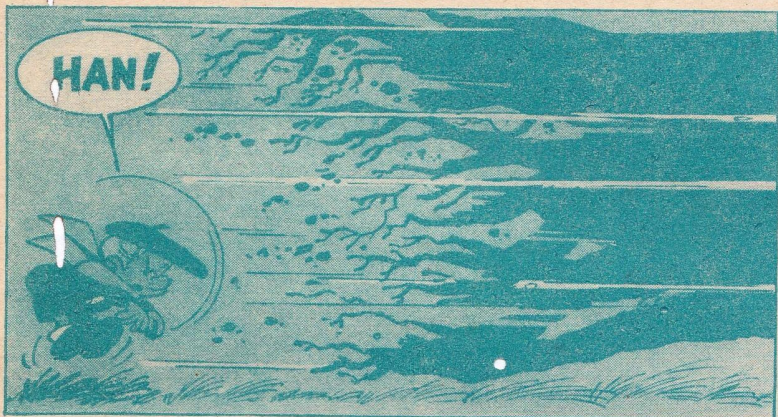
với bức văn tự kỳ khôi

TRANH của PEYO và WALTHERY

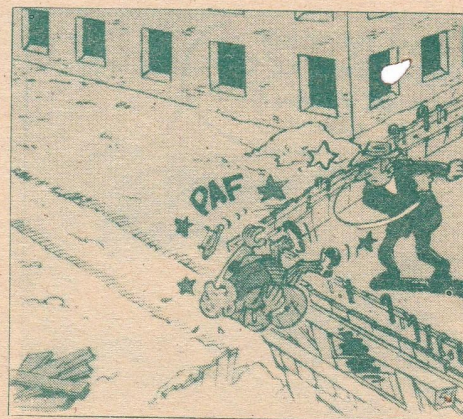
CHU QUÂN chuyển ngữ

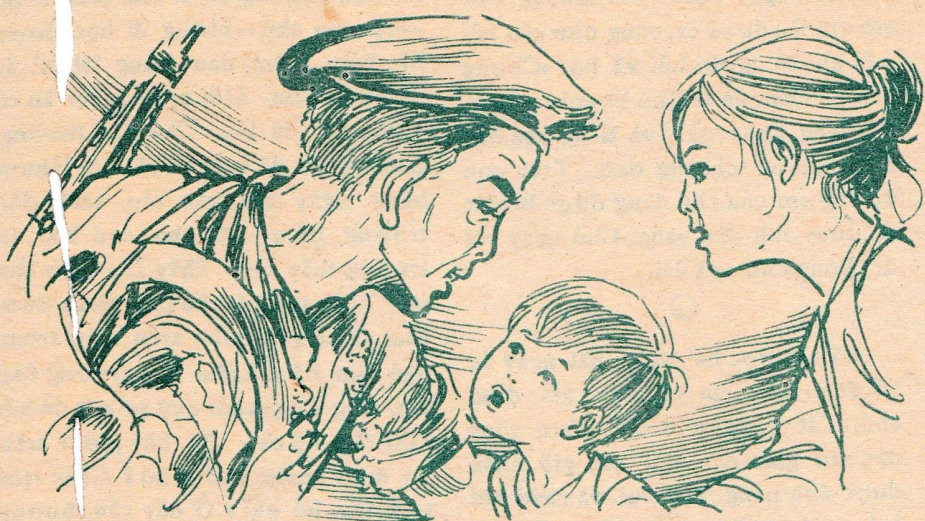

THƯ CHO CON YÊU DẤU

(Mn tặng : Hồ văn Hảo, Cao đình Phần
Ng. vĩnh Chương và Trần hữu Tuấn)

✦ NGÔ NGỌC BÍCH

Buổi chiều xuống thật êm dềm. Những vệt nắng vàng mong manh chiếu xuống ngọn keo xa trước nhà lấp lánh. Chú bé ngồi trên chiếc ghế buổi chiều ồn ào nhộn nhịp. Con đường đủ các thứ âm thanh góp lại. Tiếng chuông xe xích lô, xe đạp và tiếng cười của bọn trẻ vang trong gió. Bọn trẻ đang chơi trò năm mươi. Bọn trẻ đã rủ chú cùng chơi nhưng chú từ chối, viện cớ rằng trông nhà cho mẹ làm cơm. Trong nhà có tiếng giấy tờ xé sột soạt. Cậu bé em chú đang xé vỏ cũ để thất những chiếc máy bay giấy. Có mùi chiên xào phía sau bay lên thơm phưng phức.

Chỉ còn một tuần nữa thì nghỉ hè rồi. Năm nay chú bé học hết quá. Cuối năm có lẽ cậu xếp hạng ba mươi trở lên là ít. Thế nào bố về bố cũng phạt và không cho quà nữa chứ! Bố đi hành quân lâu quá rồi, bố bảo tháng này bố sẽ về. Nhưng chưa có tin tức gì cả. Chả biết bây giờ bố ra sao nhỉ?

Chú bé nghĩ miên man. Có tiếng gọi dưới bếp vọng lên cất ý nghĩ của cậu bé.

— Vũ ơi, dọn cơm ăn con!

Cậu bé dạ vâng và nhảy nhanh xuống ghế bố. Vào nhà chú bé bảo em nhặt vài giấy để dọn cơm. Bữa cơm được dọn ra trên bàn. Những hạt cơm trắng vun đầy chén nghi ngút khói và hơi từ các đĩa xào bay lên. Chú bé chun mũi hít lia lia và nhìn những làn khói tan trong gió. Em chú bé cầm chiếc thau đồ từ dưới chạy lên nói như hét:

— Đi mua đá!

Thằng bé vừa ra khỏi nhà bỗng hét lên sung sướng:

— A bố về!

Nghe tiếng hét chú giật mình, bỏ vội mâm cơm bốc khói chạy ra ngoài:

— Bố về, bố về mẹ ơi!

Bố chú trở về như một vị thiên thần. Chiếc mũ bê rê trên đầu. Gương mặt bố cháy nắng. Bố chú cười. Bộ áo quần ủng ướt toát ra mùi ngai ngái. Trên vai bố là vòng hoa trắng. Sau lưng là ba lô và có cả súng nữa chứ. Thế nào em chú

cũng bảo bố bắn cho bọn trẻ phục bố chứ chơi, nhưng chú không thích trò chơi đó nữa... Bố đang cười với mẹ. Chú sờ khẩu súng và không nghĩ tiếp nữa. Khẩu súng bằng nhựa đen nặng nặng. Bố chú đặt vội ba lô lên bàn cơm. Bố quay lại nhìn chú cười toe. Chú cười theo. Bố chú hỏi:

— Bắn súng không? Chú cười. Em chú cũng vừa mua đá về tối. Thằng bé hấp tấp bỏ vội thau đá lên sàn nhà rồi vội vình:

— Bố bắn thử đi bố! Bố chú trả lời:

— Đẻ tí nữa đã!

Hai anh em chú bé hỏi bố đủ thứ chuyện, bố trả lời không ngớt. Bố cười. Cuối cùng thằng bé đòi quà. Bố bảo, bố không mua kịp vì máy bay về gấp nên bố không định trước và quên rồi. Thằng bé âm ỉ. Thằng bé đòi bố bế. Có tiếng mẹ hét, đề bố thay quần áo đã chứ! Áo quần vậy mà đòi ỉm. Ể lớn rồi! mắc cỡ chưa!

Thằng bé đỏ mặt cười toe và hét toáng lên. Chú bé cảm thấy hạnh phúc tuyệt vời như những ánh nắng nhảy múa tung bưng trong buổi mai. Ngoài đường bọn trẻ vẫn còn chơi năm mươi và tiếng bọn trẻ la vang.

Buổi tối, mọi nhà đã lên đèn. Mẹ chú bé đang rửa bát phía sau. Ba bố con chú bé ngồi trên phản. Chú bé ngồi nhìn ra bầu trời đêm. Bầu trời xanh thâm lấp lánh các vì sao. Bố đang đùa với em chú. Thằng bé chỉ lên tay áo trận bố hỏi:

— Cái gì đây bố?

— Cánh gà.

— Cánh gà là gì hở bố?

— Là thượng sĩ.

Thằng bé la:

— A bố được lên thượng sĩ hở?

— Ừ.

Chú bé chê:

— Bố yếu xiu hà! Đi lính mấy chục năm mà có thượng sĩ. Bố chú

bé cười. Chú hỏi:

— Bây giờ, bố bán súng không bố?

— Đề mai đã!

Thằng bé:

— Bố xạo, bố bảo tối bán bây giờ lại không bán.

Bố chú bé:

— Bán súng, cảnh sát bắt bố, bố sẽ chết! Thằng bé nhìn bố ái ngại.

Rồi thằng bé em chú hỏi lại:

— Ngày mai bán hờ bố?

— Ừ!

Thằng bé hỏi tiếp:

— Thế bây giờ làm gì bố?

— Đi phố.

— Rồi làm gì nữa?

— Xi nê và ăn kem. Chịu không?

Hai anh em chú nhảy cẫng lên quên cả việc đang ở trên phố:

— A nhất quá rồi!

Bố đi hành quân lâu nay anh em chú ít được đi bát phố. Thỉnh thoảng hai anh em chú đòi mẹ dẫn đi, nhưng mẹ bảo không có bố buồn lắm. Vì thế anh em chú quên việc bát phố đã hai tháng rồi.

Bố chú bé nói như hét:

— Coi chừng gãy phần đó nghe!

Thằng em chú la:

— Sức mấy bố!

Bố cười rồi bước vào trong. Hai anh em chú nhảy xuống theo sau như hai chiến sĩ đang vào nơi tử địa.

Bố chú nói:

— Đi thay đồ đi chứ!

Em chú trả lời:

— Con mặc đồ này được rồi!

— Con cũng vậy, ban đêm ai nhìn đâu bố!

Bố chú cười trừ, rồi bế xốc em chú lên hôn lấy hôn để. Thằng bé nhột quá cười sặc sụa, đòi xuống. Bố chú đặt em chú xuống, bố nói với mẹ lúc ấy từ dưới đi lên. Chú bé nhìn mẹ và bố, tưởng tượng ra cuốn phim chiến tranh sắp xem. Chú nhìn ra con đường. Con đường dưới ánh đèn vàng nhạt, chú thấy từng khoảng tối đen và vàng lờ lờ. Con đường lưa thưa vài người qua lại. Chú tự hỏi « Sao con đường ban đêm vắng

hơn ban ngày nhỉ? » Chú không bao giờ trả lời được cả, cũng như câu hỏi mỗi khi có người hỏi về bố: « Chẳng nào bố cháu về? » Chú bé nghĩ vu vơ. Có tiếng khóa cửa và tiếng mẹ bảo đi. Chú bé choàng tỉnh. Trên con đường em của chú đang được bố dắt đi dưới ánh đèn vàng. Chú chạy vội đi. Bóng chú ngã dài.

Bố về được hai ngày, hai ngày ấy bố đem lại niềm vui cho gia đình chú. Tất cả như được bừng sống dậy sau giấc ngủ dài bấy giờ nhận được ánh nắng. Mẹ vui và cười nói luôn miệng. Bố có lần giỡn đã bảo, mẹ làm nũng với bố, mẹ nguyệt bố và đâm lưng bố thùm thụp. Trong lúc đó, Thằng em chú thương bố mua cho bố chè đề bố ăn cho bổ. Chú bé bắt giặc nghĩ tới cảnh ấy chú bé chỉ mím cười.

Thế rồi, bố nghỉ phép được trọn vẹn được hai ngày rồi bố chú lại ra đi. Vẫn chiếc ba lô cũ kỹ, vẫn đôi giày, cái mũ, cây súng trên vai. Bố chú đi vào buổi sáng. Hôm đi bố chú đã hôn chú và em chú. Bố bảo, ráng học nghe con, sẽ có quà cho con và nhớ viết thư luôn cho bố nhé! Chú buồn bã ậm ừ. Ngày bố đi, mẹ chú nhìn theo bố, hình như mắt mẹ ngấn lệ. Mẹ chú chỉ nói với bố vài tiếng rồi rạc đứt quãng. Anh đi bình an! Bố thì cười. Bố lúc nào cũng cười. Có lẽ cười là thiên phú của bố.

Ngày đi, bố chú đi lăm lăm, đôi vai bố chú trĩu xuống. Đầu tóc bố đã điểm màu bạc. Hôm đó chú nhìn theo bố cho đến khuất bóng bố bên góc đường.

Một tháng sau, chú bé viết thư cho bố.

Nha Trang, ngày... tháng... năm 1972
Bố kính mến!

Bố lâu quá rồi con không viết thư cho bố. Hôm nay con mới viết cho bố ít dòng như lời bố dặn khi đi: « nhớ viết thư cho bố luôn con nhé! » Vâng, hôm nay con viết thư cho bố đây! Bố bây giờ vẫn khỏe chứ bố?

Mẹ vẫn thường bố ạ. Hồi sáng Liêm — tên em chú — không đi học được. Mẹ bảo Liêm đau bụng lại vì ăn nhiều cà rem. Mỗi ngày Liêm ăn cỡ mười cây đó bố. Con vẫn thường, trường con đã nghỉ hè rồi bố. Nhưng hàng ngày con vẫn cắp sách đến trường bố ạ. Mẹ cho con học tư trường thầy Dự. Thầy Dự hiền lắm cơ! Thầy con có râu lún phún dưới cằm và có râu quặp trên mép trông ngộ lắm bố ạ. Liêm học trường ông Cụ. Ông Cụ già bắt quỳ sơ mít đó bố. Ghê lắm bố ơi! Bố, bây giờ ở trên đó mưa nhiều không bố? Chắc trời lạnh lắm bố nhỉ? Ở đây vẫn thường bố ạ! Thị trấn miền biển nắng cháy với từng cơn gió xôn xao, buổi tối trời hơi nóng đó bố.

Bố ơi! Chiều chiều mẹ thường khóc lắm bố ạ! Mẹ bảo mẹ nhớ bố. Bố! cuối năm con xếp hạng 12. Mẹ không khen con. Liêm xếp hạng 4. Liêm ý học giỏi về nhà những nhẽo với mẹ hoài bố ơi! Mẹ chiều Liêm. Ghét ghê bố ơi! Mẹ chẳng thương con bố ơi! Nhưng mặc con chà càn phải không bố. Bố còn nhớ lời bố dặn con không? « Người con trai phải làm việc phi thường, phải lập kỳ công. Nhưng không cần nghe lời khen hay chê thiên hạ ». Phải thế không bố? Con sẽ làm việc phi thường cho mẹ xem phải không bố nhỉ?

- PHẢI THẮNG CON ÔNG ĐỊNH GÂY SỰ VỚI THẮNG CON TÔI KHÔNG?

Bố ngày xưa lúc đi bố hứa sẽ mua quà cho con bố nhớ mua và gửi về cho con bố nhé! À bố! mẹ mới mua một con chó bec-giê đẹp lắm. Con đặt tên nó là bi. nó nghe bố.

Bố ơi! bố cho con ngừng bút nghe bố. Con xin hẹn thư sau.

Cuối thư con kính chúc bố vui khỏe và gặp nhiều may mắn.

Con của bố.

Vũ (chữ ký của chú bé
ngắn ngoẻo trên trang giấy trắng)

Nửa tháng sau. Một buổi tối. Dưới ánh đèn. Chú bé mở từng trang giấy xanh mực đen lấm tẩm bụi. Bức thư của bố chú bé viết về cho chú bé.

Tây Nguyên, ngày... tháng... năm 1972
Vũ con!

Bố đã đọc hết thư con và bố buồn cười ghê con ạ! Con lớn rồi, tám tuổi rồi, tám năm dài trôi qua rồi đó con. Ngày xưa, bố lên tám tuổi của bố, bố còn ở trần đi chơi rong và đi chăn bò, chứ bố có được đến trường học như con bây giờ đâu con. Tuổi thơ của bố chứa đựng cả khung trời quê hương đồng nội. Bây giờ nói đến, bố nhớ tới xóm nghèo của bố quê hương bố. Quê hương của bố gay gắt dưới cơn nắng hè và lạnh lẽo u buồn dưới bầu trời đông con ạ! Bố là sao quên được quê hương bố con nhỉ? Bố sinh ra, bố lớn, bố trưởng thành nơi đó. Quê hương bố nghèo, bố phải đi chăn bò để đổi lấy miếng ăn, chứ đâu có thời giờ đi học. Con bây giờ được sống triu mến trong vòng tay mẹ và lòng thương yêu của bố bên cạnh em con. Có bao giờ mẹ lại không thương yêu con đâu con? Tình mẫu tử bao giờ cũng bất diệt đó con ạ! Nếu một ngày nào đó, con sẽ nhận thức được thì từ đó con sẽ thấy tội lỗi của con đối với mẹ con. Nhớ nghe con nhé! Lúc nào mẹ cũng yêu con. Chẳng phải mẹ bỏ ghét con đâu Vũ ạ! Hãy vâng lời mẹ và thương yêu Liêm.

Liêm nhỏ hơn con, con phải nhường nhịn em con, bênh vực em con, con nhé! Ngày xưa bố có nhiều anh em lắm con ạ! Chú bác và bố luôn luôn nhường nhịn lẫn nhau, bênh vực nhau thế nào cho ông bà nội con vui, chú bác và bố mới yên lòng. Bây giờ con được sống trong tuổi thơ ngọt ngào sữa mẹ, tuổi thơ của con có thiên đường, có bà tiên nhân ái. Tuổi thơ của con như hương mật ngọt như tiếng sáo diều đêm hạ. Còn tuổi thơ của bố buồn bã lắm con ạ, buồn bã như mưa đông rả rích. (Chả phải bố dùng sáo ngữ với con đâu). Tuổi thơ của bố không có dòng suối ngọt, không có cỏ xanh mượt như nhung. Tuổi thơ của bố âm thầm theo dấu chân của bác nông phu, của con bò vàng theo dấu cày sâu cuốc bẫm, theo mùa ngay ngáy của đất ủ, bố chả biết chữ u, ư hay i, t là gì cả con ạ! Tuổi thơ của bố xấu hổ! Bố lúc ấy như một người mù dù mắt bố trông rõ và sáng lắm. Tuổi thơ của bố không được may mắn, bố chỉ biết thụ hưởng tuổi thơ của bố thôi con ạ! Vũ ơi! Con hãy hưởng trọn tuổi thơ của con, con nhé! Hãy hưởng cho hết niềm vui bất tận đó. Hãy ráng học nghe con. Con hãy noi gương em con Vũ nhé! Sự học không phải là một canh bạc chỉ mong vào đỏ đen may và rủi. Không phải thế đâu con! Con đã hiểu chứ. Sự học không có tính nút như bài cào ba lá. Con đã thua Liêm rồi đó con. Con có biết: « Học thức là cái chìa khóa để mở được mọi cửa. » Cố lên con.

« Cố lên, tên lính nhỏ trong đoàn quân lớn kia! Cố lên con ơi! lấy sách vở làm khí giới, lấy lớp học làm quân đội, lấy thế giới làm bãi chiến trường, coi sự ngu dốt là cừu địch và lấy sự văn minh của nhân loại làm quốc khải hoàn, con phải phấn đấu luôn luôn và chớ hề làm tên lính hèn nhát. » (1)

Vũ ơi! học văn con cao, lớn lên

(1) Trích « Tâm hồn cao thượng »
Hà mai Anh dịch.

có thể con là một vị tổng thống nhân từ, sáng suốt, thương yêu quốc dân, hay một vị thủ tướng khả ái hiền hậu. Bằng ngược lại con sẽ nhận lấy hậu quả, con sẽ làm một tên lính tầm thường như bố: « Trong thời chiến một tên lính chỉ là con số không vô tận con ạ. Hay khác nữa con sẽ làm một người thợ tầm thường, một bác làm công cho chủ,

Vinh hay nhục hử con?

Việc phi thường của con đâu hử Vũ. Kỳ công của con đâu hay chỉ là một con số không nằm trong óc con, trong vỏ con, hử con?

Cố lên nghe con, thất bại là mẹ thành công đấy con ạ! Thua keo này con sẽ bày keo khác. Nghị lực của con có thừa. Đường đời của con còn dài. Nhớ nghe con hãy làm một vị tướng anh hùng chứ đừng làm tên lính hèn nhát. Đừng buồn con nhé!

Vinh hay nhục: hai con đường, con hãy chọn lấy.

Thư bố dài, bố ngừng bút nơi đây con nhé! Hẹn con thư sau. Bố đã mua quà cho con rồi. sẽ có. Cho bố gửi lời khen Liêm con nhé.

Cuối thư bố chúc con khỏe vui và học giỏi.

Hôn con ngàn lần.

Bố yêu quý của con.

Thượng sĩ: Ngô đại Danh

Chú bé xếp bức thư của bố rồi ngẩng lên nhìn bức ảnh bán thân của bố treo trên tường. Bên ngoài bầu trời xanh thăm thẳm. Sông ngân hà lấp lánh. Gió vi vu thổi. Từng giọt nước mắt lăn dài trên đôi má hồng của chú long lanh.

NÓI LÃO

Trong Dương Trí Viện, một người điên vỗ ngực nói:

— Ta là Thành Cát Tư Hãn đây. Chính Thượng đế đã phán với ta như vậy.

Một anh bên cạnh nạt ngay:

— Nói láo. Tao đã nói với mày câu ấy bao giờ nào.

CON NGỰA KỶ KHÔI

(tiếp theo trang 5)

— Ở quên nữa, cả nhà có ghé Thủ Đức ăn khuya... Ăn để lấy sức chịu trận rồi gặp ma quỷ lần nữa. Thôi lo ngủ đi chớ.

Mấy đứa nhỏ lúc ấy mới chịu im, nhưng còn nói vớt một câu :

— Đó thấy tao đoán đúng chưa.

Thằng Sự rầy mấy đứa em :

— Cha tắt đèn kia, đứa nào còn mở mắt sẽ thấy ma ngay.

Trưa Chủ Nhật này chỉ còn mấy độ ngựa chót. Trường đua sắp đóng cửa tạm thời theo lệnh mới, cùng với các quán ca nhạc sống, các bar... Giới sành điệu ăn chơi, cờ bạc đã hay tin trước và dĩ nhiên rất «đau lòng». Không khí trường đua hôm ấy tung bừng náo nhiệt như một ngọn đèn bùng lên trước khi tắt. Chỉ còn lại khán đài danh dự nên đông nghẹt các tay máu me cờ bạc. Khán đài phía bình dân bỏ trống vì chưa sửa sang xong và còn dân chiến nạn trú ngụ đuôi không đi.

Những độ đua cuối mùa cũng chợt vùng lên quan trọng và gay cấn, không khí hào hứng, tranh đua và rất cam go. Con Vang Xa lại có tên trong độ đua 2500m quan trọng thứ nhì. Trưa thứ bảy hôm qua, ông Hường đi đánh cá một mình. Ông may mắn trúng lại rai. Lại gặp bạn bè chủ ngựa kéo đi nhậu nhết, đánh chén... Không làm sao từ chối được. Nhưng đã gần 12 giờ trưa rồi ông chưa về đến nhà. Thằng Sự lo âu hồi ý kiến mẹ nó. Bà lắc đầu nói :

— Ai biết cha con mày tính toán ra sao. Thôi đi Nhà Bè hỏi thăm bác Ba giúp ý cho.

Thằng Sự lập tức đi Nhà Bè, bỏ cả cơm trưa. Bác Ba quản gia nhất định đua. Hai người trở về tức tốc dẫn con Vang Xa, lục tục kéo về Phú

Thọ. Thằng Sự dắt ngựa, bác Ba đạp chiếc xe của thằng Sự «cà rịch cà tang» theo sau. Bác Ba cũng rành việc diu dắt, như ngày xưa bác từng theo ông Nội thằng Sự làm các công việc ấy. Chưa trễ, còn đủ thì giờ để Bác Ba cầm vội cái đồng hồ đeo tay. Thằng Sự mượn bác Tấn, một chủ ngựa bạn ông Hường, được một số tiền. Hai bác cháu dốc hết túi đánh cá rồi, hạng nhất là con Vang Xa. May ra ngựa về ngược thì no nê, về mang số 10 của con Vang Xa hỗn danh Tà Tà hầy còn nhiều vì chẳng ai tin cây «cô ngựa chướng» cả. Không thể trông vào may rủi, thằng Sự nhất quyết hôm nay phải cưới ngựa thật chi, để giết giải. Con Vang Xa phải thắng cuộc đua chót này. Dường như con Vang Xa thâm hiểu, nó nhai nước bọt sùi cả hai bên mép chừng tỏ đang hăng sức. Lúc ngựa ra vòng sân để các tuyệt phích xem giò cẳng, nó bước những bước bức rút, tung tăng. Cát bụi bay lăm lăm, bám mờ giày ống thằng Sự. Thằng Sự 2 hôm nay mặc toàn màu trắng. Cái kết nó đội thì màu xanh hy vọng. Cái áo cũng viền xanh như quần. Phần lớn màu trắng nổi bật trên con ngựa ô đặc biệt, chưa gặp thời.

Thằng Sự sắp ra vòng đua nên không hay ông Hường đã gặp bác Ba. Thì ra ông Hường nhậu say, làm mất bốp đựng tiền bạc giấy tờ. Ông bạn chạy tới lui chỗ này chỗ nọ, cố nhớ xem đánh rớt nơi nào. Nhưng hoài công cả buổi sáng. Rồi ông vay tiền người quen, mau chân đến đánh xả láng cho cuộc đua chót. Kỳ này con Vang Xa mà giò chướng nữa chắc đem nó về nấu phở, chứ từ đây tới ngày trường đua mở lại không biết đợi lúc nào.

Thong thả bày ngựa kéo đến chuồng phất cờ bằng điệu. Con Vang Xa cứ bồn chồn. Giá mà cho ngựa vượt chướng ngại vật như các cuộc đua bên Anh nó cũng có thể băng lướt như chơi.

Rồi, bắt đầu khởi hành. Con Vang Xa lại quen thói tà tà. 1000m

hơn mà nó vẫn chỉ hơn được hai con ngựa khác. Thằng Sự rửa mặt và thúc hai gót chân vào hông ngựa : «Con quỉ cái ơi mày đừng hại tao !» 1200m con Vang Xa chỉ qua mặt thêm hai con. Phía trước sáu con ngựa khác cũng bị nài cưới vọt roi vào mông đang ra sức. Con Vang Xa chột chậm lại như chờ mấy con đang sau. Thằng Sự la «trời» một tiếng bỏ lỏng cương. Nó chắc phen này thua đến đau bụng vì tức tối mất thời. Nhưng khi mấy con ngựa phía sau vượt qua con Vang Xa, con Vang Xa rướn mình lên, bồm dựng đứng và rượt theo. Sân Sự 2 thả lỏng cương, nó chạy rút nhanh 1500m... 1800m.

Con Vang Xa hừng chí sải như bay. Có lẽ lúc nào cũng chỉ có hai chân ngựa chạm đất. Thằng Sự hồi hộp nín hơi cho nhẹ người. Bây giờ không cần dùng roi con Vang Xa cũng qua mặt một hơi bảy con ngựa đang trước. Còn lại ba con khác, mấy nài cưới kia vẫn cố ra roi. 2000m... Con Vang Xa trở hết tài phi vun vút, nó cho ba con ngựa kia hủi bụi một cách dễ dàng không ngờ. Thằng Sự vui đến run, nó nắm chắc cương mọp sát người cho bớt chịu sức cản của gió, để mặc con Vang Xa mặc sức chạy. Mùi mồ hôi ngựa từ bờm lông tỏa ra, cái mùi mà bây giờ Sự 2 hít nghe thơm vì quá quen thuộc lâu ngày nó không nhận ra. Cái mùi lúc này như mùi chiến thắng thì phải. Mười con ngựa đang sau đã trở thành hai toán. Dĩ nhiên toán ba con đang trước đang cố giành chức với con Vang Xa. Trong toán đó có một con cũng hao hao giống con Vang Xa cũng bứt khỏi hai con kia. Nó đuổi sát đít con Vang Xa 2200m... Rồi 2400m... Con Vang Xa «dur sức qua cầu». Rồi 2500m, Con Vang Xa phóng vút qua và cứ phi hoài. Nom bộ dáng nó dần còn dè dặt, trong khi con ngựa mang số 7 về nhì đã mệt thở hồng hộc, lúc nài Tâm ghim cương, nó như muốn xỉu. Bởi vì hết 11 con ngựa đua này, chưa con nào dự cuộc đua khoảng cách với khá xa như vậy.

Các tuyệt phích thua cuộc tức tối.

Chỉ có một số người đánh tréo phòng hồ 7 × 10 và 10 × 7 thì may mắn trúng một vài vé. Nhưng chỉ trúng vài vé dù có chỉ số tiền trúng cá lớn bao nhiêu cũng không bù lại số vé thua được. Nơi khán đài danh dự, (một khoảng ghế dành cho các chủ ngựa), ông Hường và bác Ba già đang mừng phát run. Cả hai người như nhớ lại cái thời oanh liệt xưa, giờ phút vinh quang cầm chắc của con ngựa Vang Danh. Thật đúng với câu «ngựa chứng là ngựa hay», con Vang Xa đã không làm hổ danh ngựa nòi vô địch của cha nó. «Đường dài mới biết ngựa hay»: trường hợp của con Vang Xa, vì cứ ham đua nước rút nên không đúng môi trường thích hợp, nó cảm cở đồ hoài là lẽ đương nhiên. Sự 2 tươi tắn trên mình con Vang Xa bây giờ chỉ lấm tấm một ít mồ hôi. Có lẽ ngựa chưa vừa ý lắm khi bị chạy được 2500m, nó còn có thể chạy gấp đôi, gấp ba... lần như vậy. Con Vang Xa âm ỉ, giết giết cái mồm dài như muốn phản kháng Sự 2. Xem mỗi nó định hất văng cậu chủ nhỏ để tự do tung hoành thêm một đoạn nữa. Sự 2 không lấy đó làm khó chịu như mấy lần trước. Sự 2 âu yếm vuốt ve cái bờm, xoa xoa cái cở con Vang Xa, dừng nên giờ chứng nữa. Sự 2 còn mãi nghĩ chuyện tương lai. Rồi mai đây trường đua tuy đóng cửa, nhưng con Vang Xa sẽ được bác Ba nuôi dưỡng ở Nhà Bè chờ ngày... Tiền lần giải, tiền trúng cá... rất đáng kể. Ông Hường sẽ dư sức mua nuôi ngựa. Ông Hường sẽ đẹp cái chuồng hắc ám bên cạnh quán. Quán nhà sẽ được sửa sang rộng lớn hơn, với bộ mặt mới là quán phở. Dĩ nhiên phở bò, không phải phở thịt ngựa. Quán sẽ đông khách bởi vì vùng đó phần lớn là tiệm mì, hủ tiếu không thôi. Bà Hường rồi sẽ sắm thêm một tủ đựng Kem, yaourt....

Mấy em nó sẽ được mua vài cái xe đạp. Và Sự 2 sẽ cố xin một chiếc Honda. Cõi Honda đâu bằng cõi ngựa, nhưng nó đi học xa sẽ đỡ tốn

tiền xe đồ. Thì giờ lúc trước bận lo cho con ngựa đua nó sẽ dùng để giúp đỡ gia đình. Ông Hường sẽ yên tâm làm việc nhà nước, khỏi lo lắng gì thắng hay bại mỗi tuần vào thứ bảy, chủ nhật ban chiều. Có lẽ chính phủ đẹp trường đua thật đúng lúc. Giúp cho nhiều người khỏi phải ôm hận vì cầm đồ thế đặc..., mất tiền lương, cháy túi, nợ nần... đưa đến nhiều tệ trạng nguy hiểm khác. Thật là mâu thuẫn cho những ý nghĩ của Sự 2. Đã nói lần đua cuối cùng này xứng danh là vòng đua lịch sử. Phút huy hoàng của con ngựa đã giúp một gia đình trở về đời sống thường nhật không còn bận tâm, âu lo cho mỗi độ đua.

Cách đó một độ, Sự 2 lần nữa cưới giùm con ngựa hồng của một ông Bác sĩ. Người ta đua nhau đánh cá Sự 2. Sự 2 lại may mắn giết giải nhứt. Hoàn toàn không vì tài cưỡi của Sự 2 mà còn nhờ con ngựa của ông Bác sĩ nó cũng thuộc loại ngựa hay hiếm có. Sự 2 chia thêm được một mớ tiền. Giá mà gặp tay ông Hường hồi bé, ông đã dùng tiền ấy hùn mua ngựa đua với các người quen rồi. Nhưng Sự 2 sẽ đưa tiền ấy cho cha hay mẹ nó tùy nghi sử dụng. Ba người lãnh tiền xong, hân hoan dắt nhau đi ăn uống các món ngon bày bán trong trường đua. Từ cháo lòng, bún bò... cho đến ly trà Huế với quả chuối già. Họ ăn cho no nê, cho đã... để rồi từ đây từ giã trường đua. Chưa bao giờ «cô hồn trường đua» «đi trúng cá ngựa lớn như vậy. Ông Hường hề hà cười với bác Ba và nói:

— Đề thằng Sự dắt ngựa về nhà một mình. Tôi chờ Bác xuống Nhà Bè làm một bữa bún canh chua cá bông lau. Thật cũng nhờ có Bác mới hên như vậy.

Bác Ba xụ tay:

— Thôi, đem tiền về cho mẹ thằng Sự mừng. Chứ theo tao khề khà nhậu nhệ, cầu tới mốt chưa mãn tiệc.

Thằng Sự nhắc cha nó:

— À cha đòi cái xe Vespa nào

mới đi. Chớ cha đi chỉ cái xe cũ, nó cũng chứng y như con Tà Tà, ủa quên con Vang Xa.

Ông Hường bỗng giật mình:

— Mày nhắc tao mới nhớ vụ xe cộ. Chắc giấy tờ cha bỏ quên trong cốp xe. Hôm qua cha sợ say rớt mất nên cần thận cất trong cốp, tỉnh rượu lại đi tìm tìm ruộng ở đâu không.

Bác Ba tiếp lời:

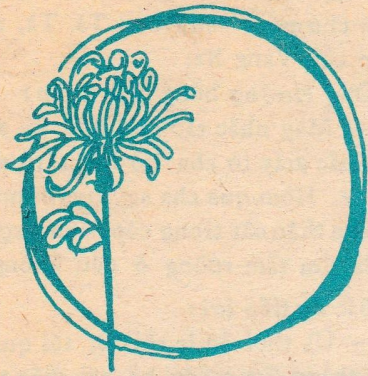
— Ừ, thôi ăn lẹ rồi về, tối quá. Cha thằng Sự coi lại ba cái giấy tờ cho kỹ. Nếu không có sáng thứ hai đi cớ, đi trình lời thôi lắm nghe.

Thằng Sự mua một bọc đủ thứ bánh gói ông Hường đem về cho mấy em. Nó còn bận trở lại chuồng mua người ta tắm rửa giùm con Vang Xa. Lâu ngày xài sang được tắm rửa nhưng con Vang Xa khó chịu khi người lạ đụng đến. Nó không biết rằng nó chỉ được quý mến ngày chót này. Từ đây về sau nó khó mà trở lại sân cỏ thênh thang. Biết đâu ông Hường sẽ bán lại nó cho một chủ ngựa khác để giải nghệ luôn. Nghề cở bạc này không khá, dù theo đuổi một cách tài tử cũng hao tổn rất nhiều. Rồi có khi nào vui miệng ông Hường sẽ ngồi ôn lại những kỷ niệm xưa, ôi biết bao nhiêu là giai thoại vui buồn, lúc được, lúc thua... kể cho con cháu đêm đêm.

Thằng Sự vỗ về con Vang Xa. Nó phải dắt ngựa về nhà cái đã, trước khi đem gởi ở Nhà Bè. Hôm nay cha con thằng Sự về trễ cũng không sao, quán ở nhà cứ việc chờ cha con Sự về đóng cửa. Có lẽ đóng cửa luôn để cải biến thành quán mới. Không khí trường đua với độ ngựa cuối cùng đang diễn tiến trong sân vẫn rộn rịp như chưa nhận lệnh đóng cửa bao giờ. Hình như Sự 2 nhận thấy vài bộ mặt thiểu não và mệt mỏi của mấy ông thua đậm, đang chờ các chuyến xe Lam. Chưa bao giờ Sự 2 ái ngại đến thế. Con Vang Xa và Sự 2 đang «kiệu» những bước «tà tà» trên đường về. Sự 2 hết còn coi con Vang Xa là con ngựa kỳ khôi.

THÁI LYNH LĂNG

THUƠ' MƠ làm Văn Sĩ

**TIỂU THUYẾT HỒI KÝ
NHẬT TIẾN**

*Viết riêng cho các em Thiếu Nhi yêu
thích sáng tác văn chương.*

(tiếp theo kỳ trước)

Suốt buổi tối hôm ấy, ba tôi làm lì không nói với ai một câu. Bầu không khí trong nhà mang một vẻ u uất, buồn chán. Thật là sui sẻo cho tôi vô cùng, vì cứ với cái đà này làm sao tôi có thể đầy trôi được công việc ký học bạ với thành tích hạng khủng khiếp nhất so với tất cả mọi tháng kể từ đầu niên học đến giờ. Sau bữa cơm tối, ba tôi ra ngồi đọc báo trên ghế xích đu. Lũ em tôi quây quần bên bàn học. Hôm nay chúng nó có vẻ nhộn nhạo quá. Hết đứa này gây gổ lại tới đứa kia quai mồm ra khóc. Hẳn nhiên cái bầu không khí om sòm, ngạt sì đó dễ làm người lớn bức mình. Tôi lại càng bức mình hơn vì đang rình một cơ hội thuận tiện, cả nhà vui vẻ đề xuất cho xong cái màn «ký học bạ» gai góc này. Nhưng với sự bình thản đơn điệu mọi ngày, buổi tối hôm ấy cũng nực hóm khác, chẳng có cơ hội nào thuận tiện hơn. Cuối cùng khi Ba tôi buông tờ báo xuống để sửa soạn đi nghỉ thì tôi đành phải làm mặt chai lì đẩy tờ phiếu điểm hàng tháng ra trước mặt ông.

Trống ngực tôi đập thình thịch. Tôi không rõ ông sẽ phản ứng thế nào khi biết tôi đội sỏ cho cả lớp. Ông bộp tai tôi tại chỗ chẳng? Hay ông nọc tôi ra phết cho một trận đòn nên thân như mẹ Hòa đã từng làm với hân. Nhưng bao nhiêu dự đoán của tôi đều sai lầm hết cả. Ông đã đón lấy tờ phiếu điểm của tôi để xem xét một cách kỹ lưỡng. Cuối cùng, ông ký tên một cách lẹ làng, không hỏi một câu, không phiền trách một tiếng, cũng không thèm nhìn xem cái bản mặt của thằng con trai ông đã tồ tề đến mức nào để đã phải nhận lãnh cái kết quả nhục nhã như vậy. Thá; độ ấy của ông đã xác định rằng tôi là thứ bất trị, hết thuốc chữa, nên khỏi cần khuyên bảo chi nữa tổn công. Hân là ông giận tôi lắm, nhưng ông không biểu lộ ra bên ngoài. Tôi chỉ cảm thấy ông buồn nhiều hơn là giận. Mỗi lúc buồn, khuôn mặt của ông như nhăn nhúm thêm, cần cỏi đi, và ông bỏ lên giường nằm ngửa mặt lên trần hút thuốc liên miên một mình.

Về phần tôi suốt đêm hôm ấy tôi đã thao thức. Tôi có cảm giác như ở giường bên, ba tôi cũng đang trần trọc. Tôi nằm lắng nghe từng tiếng động nhỏ nhất ban đêm. Một vài con chuột nhắt kêu chít chít sau bàn thờ mẹ tôi, tiếng nói mê làm nhảm ở bên giường các em tôi, và lâu lâu có tiếng ba tôi thở dài. Trong đêm vắng, tôi có dịp duyệt xét lại tất cả việc làm của tôi đã qua. Tôi nhớ lại được cả trách nhiệm của tôi là làm gương mẫu cho lũ em còn thơ dại đi sau. Việc học hành của tôi chắc chắn sẽ có ảnh hưởng đến chúng nó. Nếu tôi khá hơn, tất chúng sẽ noi gương mà học hành chăm chỉ. Còn nếu cứ cái đà xuống dốc như hiện tại, chỉ một thời gian, chẳng nó cũng sẽ chẳng ra gì. Tôi vụt bừng tỉnh như một kẻ vừa được dẫn dắt qua khỏi vòng tăm tối. Tôi tự hứa sẽ phải cố gắng nhiều hơn, rũ bỏ hết những thú vui tầm phào để chỉ lo lắng cho việc học. Tôi sẽ bắt đầu làm lại cuộc

đời từ ngày mai, không văn chương, báo bở gì nữa cả. Tôi sẽ bắt kịp các bạn tôi trong tháng tới. Và kỳ thi cuối năm cũng chẳng còn bao xa. Tôi sẽ chuộc lại lỗi lầm hôm nay bằng việc làm cụ thể. Tôi sẽ thi đậu để ba tôi vui lòng.

Những ngày tiếp theo đó, tôi đã vui đầu vào việc học. Trước, tôi như là một bồn phận, nhưng càng về sau, tôi lại thấy đó là một việc làm say mê. Hòa cũng bị lôi cuốn theo luôn vào bầu không khí ganh đua đó. Hồi xưa thì hai đứa ganh nhau về một bài sáng tác nhanh hay chậm, hoặc dài hay ngắn. Bây giờ thì chúng tôi thách đố nhau về những bài toán khó, Hòa và tôi lại trở nên thân thiện với nhau như hồi xưa.

(còn nữa)

MỐT MỚI

Ở Luân Đôn, nhân vật gián điệp James Bond 007 được dân chúng hâm mộ quá cỡ. Vì thế một nhà sản xuất tung sáng kiến bán ra thị trường «những vết đạn giả». Chỉ cần mua năm bảy vết đó về dán lên kính xe, vỏ xe là chiếc xe hơi trông đầy vẻ như vừa trải qua một màn rượt đua, bắn lộn y hệt kiểu điệp viên 007. Sáng kiến này được chiếu cố tận tình, bán chạy như tôm tươi.

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em Yên Chi, Saigon : Em khỏi hẳn rồi. Vẽ đẹp mà chữ không đẹp đấy nhé, phải tập viết thêm đó, em đồng ý không ?

Em Uyên thủy Phương, Biên Hòa : Em không tới được, các bạn nhớ lắm. Thi i, hãy vui lên em nhé. Nam nhi thì phải tập quân sự cho thân thể cường tráng, oai hùng chứ em nhỉ. Chị mong 3 tuần qua mau, để lại được nghe tiếng đàn của chú em đấy nhé.

Em Nguyễn thị Minh, Saigon : Chị không thể trả lời thư riêng em ạ. Phải có chứng chỉ lớp 7 mới vào lớp 8 được. Có lẽ em nên học lớp 7 thì hơn, em nghĩ sao. Em thử đi hỏi ở các trường tư và vụ đó coi em ạ.

Em Phai Thưa, Cam Ranh : Báo Thiếu Nhi vẫn xuất bản đều, sao từ số 43 em lại không mua được. Em hãy đặt mua báo tháng ở các sạp báo, họ sẽ cung cấp đầy đủ cho em. Hoặc là em gửi tiền về mua năm tòa soạn sẽ gửi ra em nhé.

Em M. Duyên, Gò Công : Chị rất cảm động thấy em và T.T.Hoa ở xa mà cũng nghĩ tới thư viện của chúng ta, gửi về 7 cuốn sách đóng góp. Nhưng như thế rất phiền phức, tốn kém tiền cước phí, vậy từ nay các em ở xa nên giữ lại sách đừng gửi, chờ khi có chi nhánh GDTN tại tỉnh nhà thì sẽ góp vô tủ sách của chi nhánh, em ạ.

Em Sơn Ca, Saigon : Em có tinh thần phục thiện rất đáng quý. Muốn biết nhiều điều như bạn thì em phải đọc nhiều sách, cần chăm chỉ học thuộc bài và làm bài cẩn thận thì sẽ giỏi nghe em gái.

Em Như Ý và Minh Tâm, Saigon : Chị rất mong hai em lại giúp tiền ban điều hành thư viện hai em ạ.

Em Trần thanh Tùng, Kiên Giang : Em cho chị địa chỉ để tòa soạn gửi báo tới ba. Còn vụ bộ 2 xin em giải thích rõ hơn, em nhé.

Em L. Chợ Lớn : Nếu quả thật em đã gửi báo qua cuốn sách về trả thư viện thì Đỗ Minh Hoàng yêu cầu em gửi biên nhận thư bảo đảm, ban điều hành sẽ khiếu nại với bưu điện, và sẽ tìm được liền vì cùng ở Saigon, không có nạn thất lạc do chiến cuộc. Đừng kiêu cớ nói quanh co bóng gió, làm buồn lòng ban điều hành thư viện là những người có thiện chí, chỉ làm việc với mục đích giúp đỡ bạn. Nếu em đã làm mất, không có sách trả thì thôi. Sách là chuyện nhỏ, tư cách là chuyện lớn và ảnh hưởng tới cả cuộc đời, mong em lưu ý.

Em Tổ Nga, Saigon : Đôi khi thư từ cũng bị thất lạc, nếu chờ lâu không thấy thì em gửi phiếu khác vậy nhé.

Em Cậu Đò, Gia Định : Điều tra gì đó thế! Thôi được, cho em cái biệt hiệu «ô ét ét không không sáu rưỡi» đồng ý nhé.

Em Bích Thủy, Đà Nẵng : Em có lòng dân bích chương cho Thiếu Nhi mà em không ghi địa chỉ ở trong thư nên chị không gửi được em ơi! Chị M.L. nhờ chị kính lời cảm ơn má, em thưa dùm nhé.

Em Thương hà Vũ Lang, Kiến Phong : Nhịn món ăn vật chất để thu nhập món ăn tinh thần là đặc tính của nhiều vĩ nhân đó em, Hoan hô em đấy nhé.

Em Trần trụy Vũ, Qui Nhơn : Em đúng là lính mới nên mới hỏi chị có phải là «chị» thật hay giả Em có đầy đủ tính chất của một Thiếu Nhi với quyền lợi và bổn phận. Bài đầy thì làm báo thư lớn em ạ.

Em Ngọc Bảo, Tuy Hòa : Em đã làm món xôi xéo rồi à. Sao không gửi về tặng chị với. 8 anh chị em thì vui quá em nhỉ. Gia đình em chọn lựa sách báo kỹ càng ghê, may cho các em lắm đấy.

Em Thu Vân, Đà Nẵng : Chữ em đẹp ghê. Học trò giỏi làm rạng danh cho trường đó em. Sao lại sợ. Chị rất mong các em tâm sự với chị mà, em gái.

Em Trần vinh Phúc, Hiếu Thiện : Điều lệ của mục Đố Vui là chỉ tặng 5 em ở Đô thành và 5 em ở các tỉnh gửi về sớm nhất và giải đáp rõ ràng nhất. Tên em không được in trên báo là vì em gửi về trễ đó mà em.

Em Viên Nhi, Bảo Lộc : Em chịu phiền đợi lại hộp thư sẽ thấy các câu hỏi đó chị đã trả lời rồi mà. Trả lời lại sẽ chaoan chỗ, mà các bạn đọc lại sẽ buồn em nhé.

Em Ngọc Yến, Văn Thánh : Công đóng bộ sang, nhưng tòa soạn muốn cho tiện lợi khi thanh toán nên tính đồng hạng là 600đ mỗi bộ. Chị có ghi giá báo nơi số 66, em coi lại dùm em nhé.

Em Ngọc Dung, Bảo Lộc : Ở xa sẽ căn cứ theo dấu của nhà bưu điện em ạ.

Em Mã quing Vinh, Ba Xuyên : Tiệm thuốc Bắc là thuốc Tây nào cũng có thuốc trị hức rắng rất hay, giá có vài chục một lọ. Nhưng nếu muốn hết nhức luôn thì phải đi nha sĩ em nhé.

Em Thu hảo, Nha Trang : Em ơi! Em ngây thơ quá đi. Chị ước mong sẽ mãi mãi được đọc những lá thư thật là hồn nhiên trong sáng như của em đó.

Em Phạm tường Vân, Tam Kỳ : Gửi cho chị 2 hình em nhé.

Em Thái Lam, Bình Dương : Em đoán mò khá ghê đấy chú bé nhé (đúng không ?)

Em Sầm minh Trần, Đà Nẵng : Không bao giờ có chuyện phân biệt gốc gi ở trong gia đình chúng ta. Mọi người đều là anh chị em. Các bác chú và chị rất hân hạnh rằng đã giúp em được phần nào ở những bước đầu khi em mới chuyển qua Việt Văn, em ạ.

Em Nguyễn thanh Tùng, Saigon : Chị mong gặp em ở tòa soạn để thảo luận kỹ về thiện chí cổ động cho Thiếu Nhi. Cảm ơn các em lắm.

Em Ngô thị Sang, Biên Hòa : Em nên vâng lời anh của em. Mỗi người có một năng khiếu, sở thích riêng. Không nên bắt người khác thích giống mình em ạ.

Em Hà hiền Mẫn, Cần Thơ : Bút hiệu của em đã có 1 em dùng rồi, có bài đăng trên Thiếu Nhi bằng bút hiệu đó rồi. GDTN sẽ còn bầu nhận đoàn viên mãi mãi và ước mong càng ngày càng mở rộng thêm nữa ra chứ em.

Em Hàn băng Tuyết, Sađéc : T.B chơi trò đố vui với các em, chị không bắt mí về em ấy đâu. Em tìm đi nhé.

Em Ngọc Lan, Bình Dương : Người phát thư của địa phương em như vậy là không làm tròn bổn phận. Nếu tự xét không có đủ khả năng đi phát tận nhà thì phải từ chức để người khác thay thế. Bao nhiêu người chờ đợi mà vô trách nhiệm như vậy thì chỉ có cách khiếu nại với chính quyền, vì nhân viên không xứng đáng gây phiền cho dân chúng em ạ.

Em Huyền và Lan, Saigon : Hai em chơi thân với nhau như vậy quý lắm. Khi chị học lớp tư, có một chị bạn thân với chị lắm. Nhưng rồi chị ấy theo gia đình dời đi tỉnh khác. Chị buồn bao nhiêu ngày. Cho tới nay, mỗi khi gặp ai hoặc nghe ai nhắc tới tên giống chị ấy là chị lại nao nao. Đã mấy chục năm rồi! Xe hơi và đàn piano làm sao bì được với tình bạn như thế. Đừng có nghĩ nhau ra các em ạ.

Các em : Vương ngọc Phong, Phú Nhuận — Phương, Đất Giáo — Lê thành Rô, Chương Thiện — Lương lệ Chi — Đình Vinh Phước, Biên Hòa — Dạ linh Phương, Gò Vấp — Thụy Tâm, Saigon — Đà Giang, Đà Nẵng — Khiếu quốc Việt, Đà Nẵng — Phạm ngọc Quang, Nha Trang — Đoàn ngọc Phương và Đoàn tấn Hoàng, Saigon — Đỗ tất Dũng, Saigon : Chị đã nhận được thư. Rất cảm ơn các em và mong các em mỉm cười với chị nhé.

NHẮN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

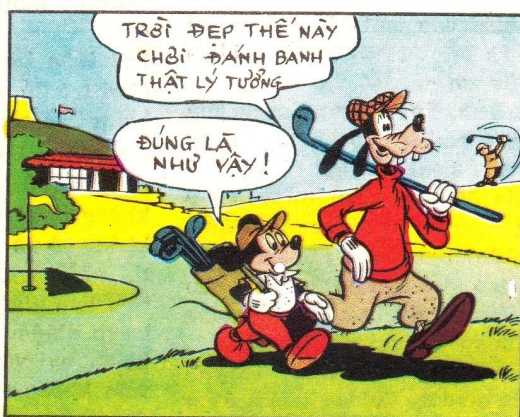
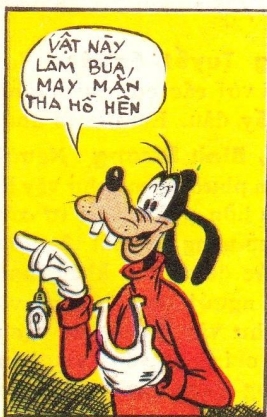
Các em nhớ ghi tên rõ ràng trong thư thì chị mới có thể trả lời trên báo. Trường hợp muốn mua báo hoặc dân giúp bích chương, xin nhớ ghi địa chỉ nhé.

Thương mến tất cả các em
Chị ĐỖ-PHƯƠNG-KHANH

Đỉnh Gô ngán phải ruồi

© 1972, Walt Disney Productions.